

APARELLS DE MESURA
ELECTRICA
METRON
Fabricació catalana
Plaça de Catalunya, 9

LA PUBLICITAT
ANY LIII.—NUM. 17.372.—PREU: 10 CENTIMS
TALLERS D'IMPRESSA: CARRER BARCELONA, 11 I 13. — TELEFON 16000
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 389, 1.4. — TELEFON 11430

CHEVROLET
ACADEMIA DE ENSENYA EL NOUS MODEL DE
CANIONS 1932
SOL-LICITEU PROVEU
Auto American S. A.
SUCURSAL N.º 1 CENTRAL SUCURSAL N.º 2
Corts, 484 Av. de la República, 484
Tel. 89184 Tel. 77516 (propers inaugurats)

El problema universitari

El problema universitari comença a preocupar i a apassionar amb aquella vivacitat dels fets que es troben en un tombant decisiu, o que pot ésser-ho. Damunt la nostra premsa apareixen sovint comentaris, les associacions d'estudiants enfocuen una acció conduent a la catalanització de la Universitat, es forma l'estat d'opinió que ha de voltar els nostres grans problemes. Res més lamentable que veure com la indiferència acompanya debats transcendents per a Catalunya; res més confortant que veure la joventut estudiosa disposant-se a ocupar, en aquesta hora, el lloc que, en la solució del problema universitari, li correspon. Si la contesa és menada serienament, mirant més a l'eficàcia de l'acció que a l'estridència i l'efectisme de les declaracions, la campanya que s'inicia pot ésser fecunda. Crec que estem tocant, en molts aspectes, les conseqüències de la manca de lluita. I és lògic i escaient que no anem a crear-la allí on la lluita no calgui, però fóra de funestes derivacions que, per un optimisme innat o per una mala entesa cordialitat, la defugim allí on és recomanable o fins i tot imprescindible.

Per això convé que l'objectiu final, posat per tots nosaltres a la nostra actuació en aquesta essencial qüestió universitària, sigui el mateix. En aquest aspecte fou d'una satisfacció per a mi la lectura de l'article de Rovira i Virgili "La Universitat catalana". Un incís d'un precedent article meu va suscitar-lo i s'ha palesat el que era previsible: que, pel que fa a aquell objectiu final, l'acord és complet entre el meu amic i jo. Realment, així el mateix indicava, "si en això estiguéssim verament i fonamentalment en desacord, seria un cas excepcional". Afortunadament — i lògicament — el desacord no existeix. Rovira i Virgili reconeix que el triomf veritable per a nosaltres, en el camp cultural, és la Universitat catalana única. L'objectiu final, doncs, és idèntic.

Allí on, tal vegada, la discrepància existeix és en el camí que, de moment, cal escollir per a adreçar-s'hi, acostar-s'hi i en definitiva aconseguir-lo. I encara és possible que en una bona conversa, on poguéssim debatre tots els aspectes del problema acabéssim per coincidir no sols en l'objectiu final sinó també en els objectius immediats, en les fites que marcaríem el camí a seguir. Però una conversa així, a través de la premsa, potser no fóra en l'hora actual recomanable. Hi

QUI N'HA A CAN RIBOT?
—L'entrebancament? No em vols (letzar) avançar? Per tu mateix.

FULL DE DIETARI

GRETA GARBO
Permeteu-me d'afegir un bobó als admiradors de Greta Garbo—entre els quals no tinc inconvenient a comptar-me. Es tracta d'un enfilat d'intimitats de l'estel escandinavi que acaba de llegir en una correspondència d'ultramars, apareguda en un diari italià.

Els posats esllanguits i la palidesa exangüe de Greta Garbo fan pensar sempre en una noia anèmica. Un crític, tot notant aquest fet, ha dit d'ella que és l'única persona que ha aconseguit capitalitzar l'anèmia. (Tres milions i mig de pesetes l'any!)

Ara bé: a despit d'aquests posats esllanguits i d'aquesta palidosa romàntica, que són una part de l'èxit de Greta, Greta és en la vida una noia extremadament sana, esportiva i simple. Un aristòcrata suec que hi ha tingut relacions i que, en acabat, sota l'imperatiu d'una delicadesa irrefrenable, ha cuitat a publicar les seves impressions, diu que té ànima de pàgessa.

En tot cas, es tracta d'una pègessa molt sui generis. Greta matineja. A les set sempre és llevada. El seu dejuni no té res de frugal: grape fruit, carn de bou amb patates fregides, un ou i mantega. Als altres àpats manté perfectament aquest ritme; hi ha un cert plat suc anomenat "Bruma Bonor", compost de faves cuites amb porre salat i endolides amb sucre, que s'emporta la seva predilecció.

L'aigua és una altra de les seves passions. Del lit sol passar a la piscina per nedar-hi una bona estona i assolir-se. Una cosa que l'entusiasma és cavalcar tota la pluja i tornar a casa enterrament xopa.

Fa molt d'exercici.

En canvi, no li interessa gens la roba. Vesteix sempre amb senzillesa i d'uns estils esportius. Té un pen gran — una solida base de sustentació — i calça ordinàriament sabates d'home, però bé que de les més petites.

Estalvia enormement, no tant per avarícia com per manca de capricis cars.

En conjunt, mentre llegia aquestes anècdotes, m'adonava que poques vegades la imatge d'una heroïna de la ficció ha pogut estar més en desacord amb la seva realitat particular i concreta. En certa manera, dirien que Greta Garbo, tan romàntica en la pantalla i tan assenyada en la vida, confirma la paradoxa del comediant que va establir Diderot.

CARLES SOLDEVILA

A L'ARGENTINA

Els primers resultats de les eleccions presidencials
Londres, 20. — Segons el "Times", els primers resultats de les eleccions presidencials argentines acusen les següents xifres:
General Justo (nacional democràtica): 240.937 vots.
Dr. Latorre: 171.460 vots.—Fabra.

Són reduïts els jornals als funcionaris dels ferrocarrils
Buenos Aires, 20. — Un decret del Govern reduïx els jornals i sous dels funcionaris de totes les categories en els ferrocarrils de l'Estat i de les companyies privades.—Fabra.

El Directori de l'Esquerra Catalana i els parlamentaris de la seva minoria han ratificat la seva confiança en la persona del senyor Companys
Ara bé: el senyor Giralte ha dit del senyor Companys que no sabia francès ni entenia en números. El senyor Companys va declarar després que era profeta en matèria de finances. Bones condicions per a ésser cap d'un partit d'una minoria! No se sap encara que el senyor Giralte hagi dimès el càrrec de conseller de Finances de la Generalitat. I, no obstant, el senyor Giralte va declarar que el seu bagatge científic eren els textos de Mme. Hanau i de M. Bloch.

A ALEMANYA

Un escàndol financer
Paris, 20. — Notícies de Berlín donen compte d'haver-se descobert un nou escàndol financer, encara que no sembla que hagi de tenir les proporcions d'altres anteriors.

A conseqüència de Comerç, el Banc Berlín de Comerç i Propietat no obrirà avui les seves portes i el govern del Reich ha declarat que havien estat preses les mesures per assegurar la liquidació del dit establiment.—Fabra.

COMENTARI

L'Estatut i l'ètica política

La justificació dels innocents és ben simple: consisteix tota en bones raons i en proves. Però el culpable, davant de la justícia, tant dels tribunals com de l'opinió, cal que es captingui d'una manera més complicada. Si és un primari de poc seny, emprorà la paraula gruixuda, l'insult; un grau més de murreria, el durà a servir-se de l'amenaça, més o menys real; finalment, qui no perd el cap o bé té un cert poder, no vacilla davant del mitjà més eficaç, per bé que el més esbiaixat: procurar de lligar el seu cos amb el d'interessos sagrats del cos social o de la pàtria. Mirar de convèncer el públic, a força de repeticions, que, si no el deixen en pau, fallaran grans institucions o grans esperances. Aquesta darrera forma de defensa de la gent tènica era corrent en temps de la monarquia passada i, a la França de fi de segle i començament de l'actual, va donar lloc a tot l'afar Dreyfus, durant el qual es pogué veure gent d'ordre i de pau defensar infamies per raó d'Estat. Els fets, però, hom demostrà que, a França com arreu, el compliment de la justícia no causa cap entredanc, sinó, al contrari, les impunitats són pestilents i perilloses.

Diem tot això perquè, amb motiu de l'afar Bloch-Companys-Giralte, algunes persones de bé, malgrat de convenir que els individus blasmatos no s'havien sinerats gens, amb la ridícula història d'aquella ignorància confessada del senyor Companys en matèries econòmiques, ignorància que no li impedia d'ésser conseller d'un Banc i director del moviment dels rabassaires, que tant afecten l'economia catalana i espanyola; i les dèries de modernitat d'expressió del "compañ" del senyor Companys, senyor Giralte; ignorància de l'un i de l'altre que els dugueren, jiranes del destí, a la mateixa conseqüència: la còpia d'una nota comunicada per l'agitista Bloch, el qual, segons es desprèn d'una conversa del senyor Jaume Aiguader, venia a Barcelona per perjudicar la peseta; a pesar de sentir repugnància i ganes de riure davant dels escarafalls periodístics de quatre escriptors (i que ens perdonin els de la

FINESTRERIES

EL CORCO I LA JOGUINA
El treball no solament manté l'home, sinó que, en certa manera, el fa. El joc de l'infant tothom sap que no és sinó una imitació de les feines dels grans, per bé que reduït a una ritualitat impagada. Però els adults tot sovint menyspreen les joguines, com si ja no els calguessin. I tanmateix en aquest món b'cantat hi ha continúes, infinites possibilitats de complències o profecies, de menudes atencions o activitats desinteressades, que són com moments de festa (en els dos sentits de la paraula), retornadors de l'infant supervivent en nosaltres. Molts oleguen dintre d'ells l'infant emballat. Gran error, i de vegades, em sembla que fins i tot malvestat. Quan veig certa gent crònicament amargada, feta obtusa i vella per un corcò o altre, m'omple d'horror i d'autofantàstic, i m'escandalitzen més i tot que la Margarida del "Fau". Crec que la dona deu en part la seva admirable resistència vital al nombre extraordinari de les seves joguines: i m'he aventat a considerar com una cosa sagrada i, a la seva manera, profunda, que ara i adés el pensament d'una joguina les distregui de certes gravetats — potser baumades — que senten dir a l'home en qui més creuen o que més estimen. La dona, ja ho deuen haver sentit contar, està més prop de l'infant, i l'home més prop de la senilitat.

El món, deia, és tot ple de joguines: i són tan variades i tan amantades al caràcter i a les condicions de vida de cadascú, que no em veig amb cor de dregar-ne un catàleg. Però us puc fer la indicació que per a les persones encirades per una perpètua gravetat sospitosa, totes les tals joguines són d'una poca entitat, d'una insignificança que fa poc honorable d'encantar-s'hi. De joguines d'aquestes en veieu a munta, enllà de la finestra, en una tarda de quatrada convalescència, o bé al vèntil vostre, pel carrer, el dia que porteu pressa i no us poden esperar. Però la gràcia està a descobrir-ne quan teniu un corcò. I això no és sinó qüestió d'educació i d'entrenament, perquè així com tota imitació de feina pot ésser joc, tot accessori del corcò (i en els vers fílsols el corcò mateix) pot esdevenir joguina. Quan espereu el vostre torn a casa del dentista, us vagaria de jugar amb un raig de sol o bé amb un moviment de núvol; si us pren l'insonni, de nit, poden arribar a jugar amb la persiana que bat ritmicament en el pis deshabitada, o bé amb la gota d'aigua que deixa caure l'aixeta relaxada del lavabo. D'altres s'hi irriten, però vosaltres creu més savis. Al capdavant, per què enfollonir-vos? Val més fer-ne joguines. Talleyrand ja havia dit que no cal mai enutjar-se contra les coses, perquè mai no aconseguíu fer-los res.

I no us creguéssiu pas que jo vulgui donar, per esperit de contradicció, una importància màgica, una singular transcendència a les joguines. No: però fill dir que extingit el corcò, si el compareu honestament amb elles, veureu que no era pas de gaire més substància. No era sinó una fulla de bruc embolicada en un encaperrament exagerat. I bé: si haguéssiu sabut fer bombolles de sabó o sonar el flabiol en família, potser se us hauria acudit de buidar-la.

JOSEP CARNER

Entre les fantasies que presenta el marit de Marthe Hanau era la de la importació d'una gran quantitat d'or a Catalunya. Importació que M. Bloch reconeixia que faria baixar la peseta.

Paraules de senyor Aiguader sobre els projectes de M. Bloch.

L'afar Bloch

La causa de l'expulsió de M. Bloch. — Les famoses declaracions del senyor Giralte no foren sollicitades per cap periodista.

La nostra informació encara no ha estat desmentida i encara no hem estat portats al Tribunal

Per què fou expulsat M. Bloch

Ahir preguntàvem en un dels nostres entrefilets: "Per què fou expulsat M. Bloch?"

Anem a respondre a la pregunta fent una mica més d'història. Una mica d'història de la qual no serà possible de treure'n ni un mil·límetre.

El primer episodi que va determinar l'expulsió de M. Lazare Bloch va tenir lloc al hall del Palace Hotel de Madrid. El senyor Rafael Campalans, diputat a Corts i regidor per Barcelona, va cridar el senyor Josep Barbey, sots-secretari del ministeri d'Economia, i el senyor Ferran Cuito, director general d'Indústria. Els va cridar dient-les que havia de parlar-los d'una qüestió de molta importància. Reunits aquests tres senyors, va manifestar el senyor Campalans que es trobava a Barcelona un senyor Bloch, que havia vingut recomanat per l'alcalde de Tolosa. Va dir el senyor Campalans que el senyor Bloch venia per parlar de finances, i que, encara que ell no entén res en finances, creia que M. Bloch deia coses molt interessants. Per tractar d'aquestes coses, el senyor Campalans va preguntar als senyors Barbey i Cuito si tindrien inconvenient de dinar algun dia de la setmana entrant amb ell i amb M. Bloch quan aquest anés a Madrid.

—Què són aquestes coses tan interessants que explica M. Bloch? — va preguntar el senyor Barbey.

—Que la peseta — va respondre el senyor Campalans — ha de baixar, i que si l'Estat no intervé en aquesta baixa serà molt ràpida i forta. En canvi si l'Estat intervé poden beneficiar-se d'aquesta intervenció la indústria i el comerç.

—En què es fonaments M. Bloch — va preguntar el senyor Barbey — per creure en aquesta baixa de la peseta?

—En què — va contestar el senyor Campalans — el Banc d'Espanya, segons diu M. Bloch, no té les reserves d'or que l'heix en els seus bancals, i com que la circulació fiduciària no és coberta per les reserves, la moneda ha de baixar fatalment.

El senyor Barbey va respondre: —Tot això és molt greu. M. Bloch compta amb la ignorància dels altres. Es tracta d'un intent per especular a la baixa de la peseta, i cal anar amb compte amb aquest M. Bloch.

El senyor Campalans va agrair l'advertència al senyor Barbey.

Creient el senyor Barbey que es tractava d'un afer greu, va comunicar al seu superior jeràrquic, el ministre d'Economia, senyor Nicolau d'Oliver, les manifestacions que havia fet el senyor Campalans.

El senyor Nicolau d'Oliver va creure també que l'afar era greu, i va parlar-ne als seus companys de gabinet en la reunió que el Consell de ministres va tenir el divendres de la setmana passada.

El Consell de ministres va decidir expulsar d'Espanya M. Bloch.

M. Bloch sortia dissabte de Barcelona cap a París. No sabem si li havia estat comunicada l'ordre d'expulsió.

Una inexactitud

Fins ara no ha estat rectificat ni un sol punt de la nostra informació de diumenge. I no obstant, vam cometre una inexactitud. Vam publicar una caricatura de M. Bloch, treia dels períodes humorístics de París. En aquesta caricatura, com pogué veure el lector, M. Lazare Bloch porta bicorni molt gros. Doncs, bé: no és aquest el Bloch que va venir a Barcelona. M. Bloch, ara, gairebé no porta bicorni. Un bicorni retallat adorna la mandíbula superior de M. Bloch, tan característica de la seva raça. La caricatura que publicàvem és del temps del crak de la "Gazette du Franc".

Per què ningú no ha cregut necessari rectificar aquesta inexactitud? Els hauria estat tan fàcil als homes que havien sopat amb M. Bloch!

Els senyors Nicolau d'Oliver i Martí Esteve, referint-se a la nostra informació sobre l'afar Bloch-Companys-Giralte, han dit que no podien desautoritzar uns textos que ningú no ha desmentit

Igual que el Sr. Macià, el Sr. Casanoves tampoc no volgué tenir tractes amb M. Bloch

El president de la Comissió d'Hisenda de l'Ajuntament, senyor Joan Casanoves, també fou reiteradament convidat a assistir al famós dinar de l'Orient. Això no obstant, el primer tinent d'alcalde es negà rotundament a seure en la mateixa taula de l'ex-marit de Mme. Hanau.

Les famoses declaracions del senyor Giralte a "El Liberal" de Madrid

Encara que no ens proposem afegir gran cosa a la nostra informació de diumenge, creiem convenient afegir un petit detall referent a les declaracions que el senyor Giralte va fer a "El Liberal" de Madrid.

Les declaracions del senyor Giralte no són el resultat del requeriment de cap periodista. Fou el senyor Giralte qui va sentir necessitat de fer unes declaracions financeres en un diari de Madrid, pensant segurament que des de Madrid corrien per tot Espanya.

El senyor Manuel Busquets, propietari de "El Liberal" de Madrid, va visitar, per una qüestió particular, el senyor Giralte en el seu despatx de la Generalitat. El senyor Giralte va aprofitar aquesta ocasió per demanar un favor al senyor Busquets. El favor consistia en que l'ajudés a publicar una declaració sobre finances a "El Liberal".

Poca estona abans d'ahir, hom recordà enutjar al senyor Casanoves l'invitació, però aquest jutjà més prudent anar-se'n a dinar a casa seva.

Així veu dir que dintre mateix de l'Esquerra, no "totum confitemus" amb la mateixa lleugeresa la responsabilitat i el mínim d'ordre de serietat que comporta l'exercici d'un càrrec públic i d'una recte que marquen els principis republicans.

(Segueix a la pàgina 2.)

La curiositat de
"L'Opinió"

"L'Opinió d'ahir publicava la
manxeta següent:

"Ara nosaltres diem: La-
zaro Bloch no ha dit enton-
ces que hagués donat cap nota.
"La Publicitat" en va pu-
blicar una afirmació que era
coincident per Lazaro Bloch...
Quins tractes ha tingut
"La Publicitat" amb La-
zaro Bloch?

LA PUBLICITAT no ha tingut
cap tracte amb M. Bloch.
"L'Opinió" frisa per conèixer
les nostres fonts d'informació.
Ho compensem, però res no ens
obliga a complaure l'òrgan es-
querriista; pot tenir, així sí, la
seguretat que les nostres in-
formacions no han sortit de la
Generalitat. L'agressió al peri-
odista senyor Tomás fou una in-
justícia, perquè l'agressor des-
carregà el seu furor damunt
d'un innocent.

El senyor Companys ha anun-
ciat que ens portaria als Tribu-
nals per calumnies; quan
aquest anunci es realitzà
tindrà ocasió de realitzar la
curiositat de "L'Opinió".

D'això parlàvem...

Diu "La Humanitat" d'ahir, sota el
títol suggerit de "Jo acusó":

"Fracassada la maniobra infame-
ria, caldrà començar a enjuiciar els
polítics de la dreta, als representants
de les oligarquies, perquè ens dignem
que varem fer dels moments parla-
mentaris en l'escandolosa suspensió del
"Banc de Barcelona", i al gran que l'ob-
tingueren; i respondrem també de l'alta
traïció d'esperar amb la riquesa de la
nostre terra, portada a l'estranger, com
passa amb les empreses de l'aigua, elec-
tricitat i telèfons; que descalen de
les intencions, no resoludes, de canviar
el règim monetari a benefici de les
empreses que tenen les reserves d'or
i de moltes altres escroqueries... I que
es justifiquen de la gestió municipal,
escandolosa, ruïnosa per a la ciutat;
dels negocis bruts que detallarem a no
trigar gaire; dels afers subterranis que
vesuen sota la llum..."

D'aquestes maniobres no hi haurà qui
els justifiqui.

Molt il·loable, aquesta propòsita de
revista de "La Humanitat". Però, ja
que, tot de sobte, se'ls ha desvelat
aquesta set de justícia, i per què no
comencen explicant al misteri que la nota
baixista de l'"escroc" internacional M.
Bloch fou publicada com article de
fons a "La Humanitat", i que, al mate-
ix temps, fou meticulosament pla-
giada pel senyor Casimir Giral, en les
seves famoses declaracions?

Els senyors Aiguader i Llobi han
declarat francament que M. Bloch va
venir a provocar una baixa de la pes-
seta. I per què, doncs, el senyor Gi-
ral i "La Humanitat" van col·laborar
amb aquest home?

S'ha dit que M. Bloch ha-
via estat rebut per ordes a
a l'alcaldia de Tolosa, que
el presentava per orles
Llavors, i per què el senyor
Macià no el va voler rebre?

Un editorial
de "El Matí"

Copiem de "El Matí":

"ENCARA L'AFER BLOCH. —
El senyor Macià sembla coincidir amb
"La Vanguardia" en apreciar que l'a-
fer Bloch-Giral-Companys no té la
importància que l'òptica pública li ha
donat a Catalunya i a la resta d'Es-
panya; i, consegüent amb aquest cri-
teri, com a President de la Generalitat
i com a cap del partit d'Esquerra Ca-
talana, s'inclina a la solució de deixar
l'assumpte sense solució. L'Esquerra
ratifica la seva confiança al senyor
Companys; el Consell de la Generalitat
segueix solidari amb el seu consel-
ler de Finances, senyor Giral. No ha
passat res, ja s'ha escampat la boira.
Es clar que la lletra impresa que ha
motivat el rebombori d'aquests dies en-
cara no ha trobat contradictori que s'ho
valgui. És clar que l'opinió pública se-
guirà tan intrigada o més que en el
primer moment. És clar que les en-
ronies encara fugen de to, i que els
comentaris, després d'incidents com el
de l'agressió a un funcionari de la Ge-
neralitat, són d'un plectre més viu. I bé:
el temps ho anirà tot. Precisament
atòs de confiar al temps la solució de
tots els problemes i de tots els con-
flictes sembla ésser actualment el més
cristià i més savi dels mètodes que in-
forma l'alta política catalana, tan es-
querriana com inepta. Diguem, doncs,
que el temps passi..."

El que hi ha és que, al pas del temps,
s'un temps que hem de prevenir ben
curat, ens trobarem amb la presència de
l'Estatut de Catalunya que, de les Corts
estant, reclamarà la sollicitud i com-
petència dels diputats catalans, i la
bona voluntat, la comprensió concor-
dàcia dels altres. El senyor Macià ens
vol donar a entendre que, per tot el que
algú més il·luminat el pas de l'Estatut,

novel·les hem de fer que el dinar amb
el "financier" Bloch va deixar-se
passar sense indignar-se ni una mica. Si el
considerem sota el punt de vista fisci-
al, aquest després presidencial és ex-
cel·lent. Però així, a qui tal volta costi
més de veure, és a Catalunya. Nomen-
tres ens hem de deixar d'haver de dis-
sintir, aquest cop, del parer del senyor
Macià. Contràriament, pensem, i il·lu-
minem ho hem de dir, que com major
fals la curia que els nostres partits i les
nostres corporacions públiques posem
en l'acordament i liquidació adequada de
l'afar, major seria l'autoritat amb què
els nostres representants podrien sos-
tenir al Parlament espanyol la nostra
causa. Pensem que anem a fer que
prengui el nostre dret a regir-nos i
administrar-nos. Cal, doncs, que llevem
per endavant tot motiu de possible sus-
pició. No ja sobre la legitimitat d'a-
quest dret, que atz seria una injusti-
cia, sinó sobre la nostra capacitat.
Per això, el és que, com diu algú i
nosaltres voldríem veure inequívoca-
ment confirmat, no hi ha hagut en el
fons d'aquest afer altra cosa que in-
consistència o negligència per part d'al-
guns dels nostres polítics, al·lò que ens
pot deixar en millor situació, ja que el
fet no es pot esborrar. La confondre
no tan sols a qui hi pugui imputar ma-
lícia, sinó també a aquells que hague-
ssin sospitats l'existència del menor in-
tenció d'escorri-la."

"L'Opinió" diu que els ho-
mes d'Acció Catalana han
desautoritzat les nostres
informacions "insidioses".
On? Quan?
Nosaltres donem textos.
Vingan textos, també.

Els republicans contra
els Emilianos de
l'Esquerra

La nostra informació a propòsit
de l'afar Bloch, que és una lleial
aportació a la causa de regeneració
republicana començada amb l'exclu-
sió del Parlament de l'Emiliano I
del March, ha estat titllada per al-
guns indocumentats com a perjuri-
dial per Catalunya i per la Re-
pública. I aduec hi ha — pobre pin-
toresc! — que nega el nostre repu-
blicanisme, ja que no gosa atacar
el nostre catalanisme integral.

Es republicà el senyor Angel
Sambancat, director de "El Ja-
ball".

Hem anat el que l'òrgan setmanal
de Sambancat diu de l'Esquerra.
Ho diu el "Jaball", ben entès. I ho
signa Adrià Vilalta, germà del re-
gidor esquerri. Nosaltres, que no
dubtem de l'esquerriisme del senyor
Sambancat, copiem:

"CUANDO SE REUNE LA ES-
QUERRA AREPUBLICANA DE
CATALUNA EN SESION SECRE-
TA? — En Cataluña, el movimiento
revolucionario encumbra repentinamente,
bajo la tutela de don Francisco
Macià, a un grupo de pretendidos
revolucionarios. La falta de intelligen-
cia de unos, la escasa o nula prepara-
ción de otros ha quedado de manifiesto
en estos meses de República, tan
luminosos por la luz que se ha hecho
como por la que se ha dejado de ha-
cer."

La ausencia de compromisos electo-
rales con los derechos permitía una
gestión decidida y eficaz. Pero la Es-
querra se sintió súbitamente atacada
de gubernamentalismo, a las veinticuatro
horas de asumir por la violencia el
poder, y ha seguido una política de
transigencia y componenda que los he-
chos demostrarán palmariamente que
es inútil, insensata y suicida.

Por si el fraude consumado en el
orden político fuera poco aún, algu-
nos hombres de la Esquerra, y no los
menos representativos, han olvidado
en absoluto que se hallan ante el pue-
blo, que ciento diez mil votos les vi-
gilan. Hay diputados y concejales que
pasan con gestos de moral desdella-
ble, a los ojos atónitos de sus electo-
res. El continuismo de republicanos
que sufrieron persecución y cárcel con
sus opositores de ayer provoca la in-
dignación popular y muestra a los al-
terados electores el poder del dinero,
la fascinación del lujo y las comodi-
dades fácilmente conseguidas. Con só-
lo "consentir", en unos momentos de
debilidad, de olvido, de renuncia, se
alemana lo que una vida de sacrifi-
cios, privaciones y trabajo propor-
ciona a medias. La tentación es de-
mudiada intensa para que la resistan las
conciencias débiles, las morales vaci-
lantes de algunos sujetos que tenían
sus convicciones políticas a flor de
piel y sus ambiciones muy hondas.
Esos caballeros de industria disfraca-
dos de idealistas chapotean en la po-
lítica como los cerdos en las charcas,
y pretenden convertirla todo en oro,
hasta el barro. La mutación es difícil,
y, además, peligrosa. El juego se ad-
vierte fácilmente, el pueblo lo advierte.
A esos elementos indecorables de la Es-
querra les señala ya el vulgo con esa
acusación inconcreta que en nada se
funda, pero es persistente, continua,
obstinada, y a las veces empuja las
virtudes con la calumnia, otras desma-
rora prestigios falsos, que fueron lo-

grados con el arma inocente de la fa-
lacia, abusando de la candidez del pue-
blo y de la ceguera que producen he-
chos tan apasionantes como los que
sucubieron a la masa en el mes de
abril.

En las conclusiones de miles de cata-
lanos que votaron el poder, la intelli-
gencia y la honestidad presuntas de una
coalición de revolucionarios, se plan-
teó el grave caso de reconocer que el-
gieron lamentablemente a muchos tra-
idores, a muchos tontos y a muchos in-
felices entre cuatro personas desleales,
discretas cables y honorables.

La revisión que cada ciudadano rea-
lizaba actualmente en su fuero interno
sufrió un día no muy lejano desde
la paz de lo íntimo hasta la plaza pú-
blica. Este momento es actual, es
inminente. Los acontecimientos se su-
ceden con precipitación extraordinaria
y la ira de la masa crece animismo con
alarmante celeridad. Hoy ya todos se
preguntan: ¿Cuándo se reúne la Es-
querra Republicana de Catalunya en
sesión secreta? Si esta sesión no se
produce muy pronto y si en ella no se
decide la expulsión, dentro de un pla-
zo indeterminado, de los Jueces de la li-
bertad y de la honradez, que desacre-
ditan el partido, la ola de asco, las
indignas que al pueblo le causan de-
terminados tipos, avasallarán a todo el
partido, arrinconándolo definitivamente.

La Esquerra Republicana de Cata-
lunya, el senyor Macià muy especial-
mente, debe proceder con serena equi-
dad a la adecuación del partido.
Esta es la hora de las inquietudes, y
en la Esquerra hay algunos valores,
políticos y morales, abrochables y que
bien quisieran pasar los partidos de
derecha. Lo que no puede ser es que
estos hombres se vean compelidos por
las circunstancias a frecuentar el trato
de quienes no son mercederos de figu-
ra en un partido honesto por sus ideas,
por sus procedimientos y por ausencia
de sentido moral.

En estos momentos graves para la
Esquerra, preguntamos con el pueblo:

¿Qué venía fer, M. Bloch a
Barcelona?

Ho ha dit ben clar el senyor
Aiguader en una declara-
ción que reproducim de
"La Nau" d'ahir:

"Aleshores (el senyor Ai-
guader) ha parlat dels
plans que va exposar mon-
señor Bloch en el curó de
los seves entrevistes amb
gent d'ací. Entre les fan-
tasies que presentà el ma-
rit de Marthe Hanau era la
de la importació d'una
gran quantitat d'or a Cata-
lunya. Importació que mon-
señor Bloch reconeixia que
faria baixar la peseta, al-
lò que Catalunya, amb
les seves disponibilitats
econòmiques i industrials,
superaria. Sempre, segons
M. Bloch, Catalunya se'n
surtiria, també perquè sa-
ria ajudada pel fort con-
tingent d'indústria fran-
cesa que s'hauria establert
ací, gràcies als plans que
portava de cap el repetit
financier francès. Tot això
anava de dret a resoldre el
problema de l'atur forçós
al nostre país."

En "La Vanguardia" d'ahir
publia una declaració del
senyor Llobi, en les
quals es diu:

"¿Qué finalidad perse-
guía ese señor Bloch?"
preguntó un periodista.

—El señor Bloch llegó a
Barcelona presentado por el
alcalde de Tolosa para
tratar en primer término
de ver si con motivo de la
implantación del Estatuto
se iba a crear en Barcelona
un Banco de emisión, y de
ser así se proponía ofrecer
las reservas oro necesarias.
Como es natural, se le dijo
que un banco de Banco de
emisión que al de España.
Entonces pretendió finan-
zar un empréstito para la
Generalidad y el Ayunta-
miento con el fin de aten-
der a las necesidades del
paro forzoso y a la urban-
ización de la ciudad, cuya
propuesta también fué re-
chazada."

Por último, se dedicó a
gestionar la compra de no-
ciones de determinadas
empresas industriales con
objeto de especular ante
una posible depreciación
de la peseta.

Esta es, sintéticamente, la
actuación del señor Bloch.
Por último, confirmó el
señor Llobi que el señor
Bloch había sido expulso-
do de España, y que por lo
tanto ya no se encuentra
en territorio nacional.

¿Per què, doncs, fou ex-
pulsat M. Bloch?

¿Cuándo se reúne el partido en sesión
secreta y espaldas a los Emilianos?
Si este acuerdo se hace ahora a no-
sotros, nadie es capaz de aconsejar
juicio sobre lo que puede suceder. Des-
de luego, el desprestigio de unos cuan-
tos recaerá sobre todos.

Un partido de izquierda debe proce-
der con arreglo a sus doctrinas. Pero
más esencial aún que el credo político
es la rectitud, la conducta clara y sus-
tenta de los que lo dirigen o de los que
de él forman parte.

Enemigos de situaciones ambiguas,
quienes luchamos en "El Jaball" por
la democracia y la honradez política,
hemos de afirmar concretamente que
la promiscuidad actual que se observa
en la Esquerra entre democratas y re-
accionarios, honrados y canallas, no
puede continuar.

Si no se reúne la Esquerra en ses-
ión secreta, el pueblo acusará públi-
camente en las urnas.

ADRIAN VILALTA.
Sobre l'afar Bloch, "El Jaball" pu-
blica encara altres coses contra el
senyor Companys, que ens abstenim de
reproduir, perquè no s'ajunen amb el
caràcter de LA PUBLICITAT.

La immoralitat
és conservadora

Sota aquest títol diu "El Diluvio"

en el seu editorial:
"Todos estamos convencidos de que
la inmoralidad es conservadora, y co-
mo que no hay necesidad de probarlo,
porque no se prueba que el agua
es incolora, sólo repetiremos en el pue-
blo aquellos "affaires" que afectan,
por su apariencia, a las gentes de iz-
quierda. El otro día publicaba un
periódico de Madrid un estado refe-
rente a una Confederación Hidrográ-
fica, en el que aparecían las cantida-
des recibidas por los interesados y las
declaraciones que habían firmado. Un
robo de un cien por ciento. Y, sin em-
bargo, esa enorme inmoralidad no ha
tenido apenas ni repercusión, ni co-
mentario."

La monarquía era un trabazón de
negocios semajantes y raras eran sus
hombres que se libraban de ese conta-
gio. Detrás de todo decreto, de toda
ley y de toda reforma había un ne-
gocio. Don Alfonso daba el ejemplo
interviniendo en todo gran "affaire"
de envergadura.

Con la Dictadura esa turbio afán
de enriquecimiento aumentó y no hu-
bo arbitrio que no hallase su cami-
no, ni negociante equivoco que no
se encluchara. Al hablarse de grandes
financieros siempre nos encontramos
con unos señores mezcla de políticos
prácticos y de economistas que se
habían concertado en millonarios sin
saberse por qué procedimientos, tenien-
do por niñas Egerias a unos se-
ñores muy judíos y muy internacio-
nales.

La monarquía, que era el régimen
de los negocios sucios, apenas si cuen-
ta con grandes escándalos, porque esos
señores financieros, los parlamentarios
y los altos cargos cuidaban de cubrir
las formas y de estudiar la moral en el
Código penal. Las comidas no se
celebraban en un hotel, a la vista de
todo el mundo y con humor, sino en
casas particulares o en el secreto de
salonillos escondidos. Tal político y
financiero de la monarquía las veces
que habrá establecido contacto con fi-
nancieros y políticos turbios naciona-
les e internacionales; pero cualquiera
va a probable detalladamente esos con-
tactos. Por eso, toda personalidad re-
publicana debe de poner en sus actos y
en sus relaciones una extrema cir-
cunspección, porque en caso de espón-
dalo no gire sólo ella, sino todo el
régimen."

A los republicanos se nos exige una
moralidad mayor que a los demás
hombres de ideas. Contribuya a esto
la gran tradición republicana de 1873,
cuando se cala en torpes política, pe-
ro nunca en deshonestidad. El pueblo,
con su instinto, comprende que un
monárquico puede hacer un negocio,
pero un republicano, idealista por
esencia, no.

La honradez ha de ser republicana.
Los representantes republicanos han
de ser honrados en todas las direc-
ciones de su vida. El pueblo lo siente así,
y si el pueblo recibiera una impresión
contraria sería un daño irreparable
para la República."

"Pena de mort al
lladre!"

Aquest havia estat el lema de L'Opi-
nió. Solidaridad Obrera ho recorda
en el seu editorial, que reproducim, en-
cara que no compartim el el to ni
molts dels conceptes de l'article:

"Marta Hanau, en la Generalitat.
—Si se hubiera preguntado hace ocho
o diez días a un ciudadano inteligente
si creía capaces a los personajes de la
Generalidad de comer con ese prójimo
que se llama Lazaro Bloch, y repre-
senta el superlativo más subido de rá-
pidez en Europa, hubiera contestado,
seguramente, que los políticos de la
Generalidad son muy capaces de comer
a dos carrillos, pero que ya ganaron las
elecciones al grito de "Pena de muer-
te al ladrón!", y no les conviene sen-
tarse a la mesa con aquel desagradable
personaje, marido de Marta Hanau,
que no necesita presentación."

Pero ya está Bloch en dadas, prepa-
rándose después de comer con los gi-
lupatos catalanistas y de adiestrar a
algunos de ellos en la ciencia de las
notas oficiales.

Entre los episodios más caracterís-
ticos de la situación, puede descomen-
tarse este de echar los pies por alto los
señores que mandan ahora: ante la vi-
sita de un aventurero como el conser-
jero de Marta Hanau. Ya recordaría
que ésta hizo ir de coronilla a los le-
ales y católicos, y a los masones, y a
guileys franceses, quienes tuvieron
que ponerla en libertad ante la afir-
mación de que, si engañaba a los alen-
nos, no hacía ni más ni menos que el resto
de los banqueros. Ahora faltaría aho-
ra que el verdaderamente engañado
por unos y otros es el pueblo.

Y el consorte de semejante hembra
viene ahora a deslumbrar a los mon-
dones engrados de la Generalidad, en-
loquecidos, ebrios de alfombras; topi-
ces, coches y comida cara, mientras el
pueblo arde de hambre. La locura de
grandes les hace alternar con un
aventurero, y Companys se lava las
manos cuando se habla de su retirada
de la política precisamente. Por cosas
así han retirado a Emiliano Iglesias
sin esperar a que se retirase él. No-
otros decíamos que los interrogados de
Emiliano Iglesias merecían correr la
misma suerte que el ex radical. Es
verdad que si tuvieron que correr los
aventureros de la política, no quedaría
uno quieto. Oh, dulce Generalidad, de-
dicando flores a Macià, banquetes al
consorte de la aventurera Hanau, hola-
gos a los sindicalistas políticos y ca-
lumnias a los anarquistas!"

Les Corts Constituents va-
ren sacrificar l'Emiliano I
En March.
I el prestigi de la República
n'ha sortit enrobustit.

Hem mentit?

Hem calumniat?

Dimicres, el senyor Companys anu-
nciava que ens portaria al Tribunal per
calumnies. A l'hora de tancar
aquesta edició no tenim notícia que
hagi realitzat el propòsit que anu-
nciava. Esperem l'avís del Tribunal.

LA PREMSA
DE MADRIDEl Dr. Aiguader encara
no s'adona de la impor-
tancia de l'afar Bloch

Madrid, 20. — El senyor Aigua-
der manifestà als periodistes, als
passadissos del Congrés, que havia
vingut a Madrid per assistir a la
reunió de la minoria catalana. S'es-
tranyava l'alcaldia de Barcelona de
l'apassionament que hi havia a Ma-
drid entorn de l'anomenat assumpte
Bloch. A Barcelona—afegí—aquesta
comentaris poden tenir la seva ex-
plicació en motius de lluites de po-
lítica local, però a Madrid no.

Tragué importància a l'assumpte,
i afegí que tot es limità a una fan-
tasia del senyor Bloch que no tro-
bà ambient a l'Esquerra. La nostra
minoria no té per què sentir-se afec-
tada per aquesta maniobra. Només
desitja que en el transcurs del temps
no hi hagi motiu més fonamental
que aquest per acusar-nos.

Acabà dient que no concedia cap
importància a l'assumpte.

"Informaciones" s'es-
tranya de l'interès de
l'alcalde de Tolosa a re-
comanar M. Bloch

Madrid, 20. — A "Informaciones"
Maximí C. Venaro assenyalà l'ac-
tuació de l'alcalde de Tolosa, M. Bi-
llieres, en l'assumpte Bingué.

Diu que M. Billieres tingué molta
amistat amb els emigrats catalans,
fins a l'extrem que els anomena
germans. Relata una recepció cele-
brada a Tolosa amb motiu de la fi-
ra d'aquella població, a la qual, per no
assistir-hi el senyor Macià, el re-
presentaven els senyors Aiguader i
Oller, i a la qual també assistí, cau-
sant veritable astorament, Llàtzer
Bloch.

Diu que M. Billieres ha d'aclear
els mèdols de la seva amistat amb
Llàtzer Bloch i l'haver-li dat una
carta, no ja de presentació, sinó de
recomanació, per als seus germans
catalans.

EL TEATRE

NOTES OFICIOSAS

A L'AVENÇ OBRER CATALA

Per al diumenge, dia 22, l'Ateneu
Republicà Ferni ha organitzat a
Sant Andreu de Palomar una festa
teatral a favor de la guarderia de
nens, la qual se celebrarà al local
de l'Avenç Obrer Català (Plaça del
Comerc).

Informació
políticaPARTIT CATALA-
NISTA REPUBLICA

Teatre Principal de Tarragona
CENTRE D'ACCIÓ REPUBLI-
CANA DE TARRAGONA
Avui, dissabte,
a les deu del vespre, al
Conferència
a càrrec del senyor
MARTÍ ESTEVE I GUAU
Diputat a Corts i membre del
Consell Directiu del Partit
Catalanista Republicà
AL SERVEI DE CATALU-
NYA I DE LA REPUBLICA

Als amics de la barriada
de Les Corts

Es prega a tots els simpatitzants amb
l'ideari del Partit Catalanista Repu-
blicà de la barriada de Les Corts, que
assistiran demà, diumenge, dia 21, a
les onze del matí, a la carretera de
Sarrià, número 9, per tal de tractar
de la constitució d'una entitat en aque-
lla barriada.

Secció Universitària
d'Acció Catalana

Per tal d'intensificar l'actuació
d'aquesta secció i precisar les seves
futures actuacions, són convocats per
al dimicres vinent, dia 25, tots els so-
cials estudiant i tots els simpatitzants
a una reunió que tindrà lloc al local
social, Corts Catalanes, 589, pral., a
les 7'30 del vespre.

Ensenys s'ha de nomenar definitivament
la Junta directiva, per haver ces-
sat en les seves tasques la que actuà
fins fa poc.

LA PUBLICITAT
és redactada en català

...Cosa que semblen ignorar, en-
cara, alguns comunicants que ens
preguen que inserim les gasetilles
que ens trameten, perfectament
correctes i que publicarem amb la
major bona voluntat, però que, a
causa de l'interès molt relatiu que
tenen per al públic, ens és impos-
sible de dedicar-nos a traduir. En
aquest cas es troba una atenta co-
municació del Centre i Joventut
Republicana Autonomista del Dis-
trictu II (Aldana, 5).

El pretendent adopta
un nom de guerra

Llegim a "El Correo Catalán":
"El ilustre jefe delegado de la
Comunión Tradicionalista en Espa-
ña, Excmo. Sr. Marqués de Villor-
res, se ha visto honrado con el si-
guiente autógrafo de nuestro augus-
to, caudillo:

"Viena, día de San Carlos Bo-
romeo, 4 de noviembre de 1931.
Mi querido marqués de Villorres:
El día de hoy ha sido siempre
memorable para los tradicionalistas
españoles. En él celebraban su fiesta
onomástica mi augusto abuelo
Carlos V, fundador de la Dinastía
proscripta, y mis egregios tíos y
hermano Carlos VI y Carlos VII,
mis predecesores de feliz recorda-
ción."

En su memoria, vengo en adop-
tar, desde hoy y para lo sucesivo,
el nombre oficial de Alfonso Carlos.

Teniendo en cuenta que mi jura-
mento solemne y el reconocimiento
por parte de la España tradiciona-
lista como sucesor de los derechos
de mi muy querido sobrino, se ve-
rificó el día en que la Iglesia cele-
braba la festividad de la aparición
de la Santísima Virgen del Pilar al
Apóstol San Jaime, Patrono de Es-
paña y de mi augusto predecesor, he
decidido adoptar el título particular
de DUQUE DE SAN JAIME, de
significación a la vez religiosa, patri-
ótica y tradicionalista.

Dios guarde, mi querido Villor-
res, como de corazón lo desea tu
afectísimo Alfonso Carlos."

Conferència suspesa

La conferència que havia de do-
nar el propagandista sindicalista se-
nyor Garcia Oliver, al Sindicat Unic
de Serveis Públics, fou suspesa per
ordre del governador.

Renovació de la Junta
Municipal del Cens

En virtut de les disposicions legals
vigents han estat designats els següents
senyors per a formar part de la Junta
Municipal del Cens Electoral de la
nostra ciutat, durant el bienni de
1932-33:

President, En Pere Cénarro San-
chez, jutge municipal.

Vocals: senyors Ramon Marjés
Ferrer, regidor; Joan Vilaplana Ba-
taller, major contribuent; Joan Torres

Villanova, major contribuent; Manuel
Camps Méndez, cap d'exercit retirat;
Francesc Pujol, síndic de Greml; Jo-
sep Maria Carretero Oliver, de la de-
legació del Consell del Treball.

Vocals suplents: senyors Josep Do-
mènec de Berquer, Vicente Damians
Camps, major contribuent; Rafael Cal-
vo Aragones, cap de l'exercit retirat;
Salvador Buscà, síndic de Greml; Joan
Borràs, síndic de Greml; Joaquim Al-
varez Arenal, de la Delegació del Con-
sell del Treball.

Secretari: En Josep Martínez de
Arévalo Guzmán de Villoria, secretari
del jutjat municipal.

Noticiari

— L'Institut

Prats & Vaca

20, Passeig de Gràcia, 20 -:- Telèfon 21472

SASTRERIA, CAMISERIA I CAPELLERIA
La casa del comprador distingit i intel·ligent

Com a prova de garantia i serietat, al comprador que adquireixi un article que no sigui conforme li tornarem l'import íntegre i a més li abonarem un 1 per 100 de prima

UNA PROVA DELS NOSTRES REVOLUCIONARIS PREUS ES QUE DESAFIEN TOTA COMPETENCIA I AIXAFEN EL NOSTRE COMPETIDOR

ABRICS, ABRICS I MES ABRICS!!!

ABRIC de pell d'elefant; els de 70 pessetes	35 Ptes.
ABRIC de propaganda, folreria de seda artificial, bona confecció	25 "
ABRIC de panyo camussa, folreria de seda artificial, confecció acurada, butxaques camussa i botons banya	40 "
ABRIC de xeviot fantasia, folreria de seda artificial, confecció irreprotxable, butxaques camussa, botons banya	50 "
ABRIC de melltó, confecció esmerada, folreria de seda artificial, butxaques camussa, botons banya	60 "
ABRIC ploma, qualitat superior, confecció selecta, folreria de seda, butxaques camussa, botons banya	75 "
ABRIC d'estam Austràlia, confecció esmeradíssima, folreria de seda, butxaques camussa, botons banya	95 "
IMPERMEABLE ploma, bona qualitat	10 "
BATI de llana camussa	15 "
BATA de llana, camussa superior, cordons de seda	25 "

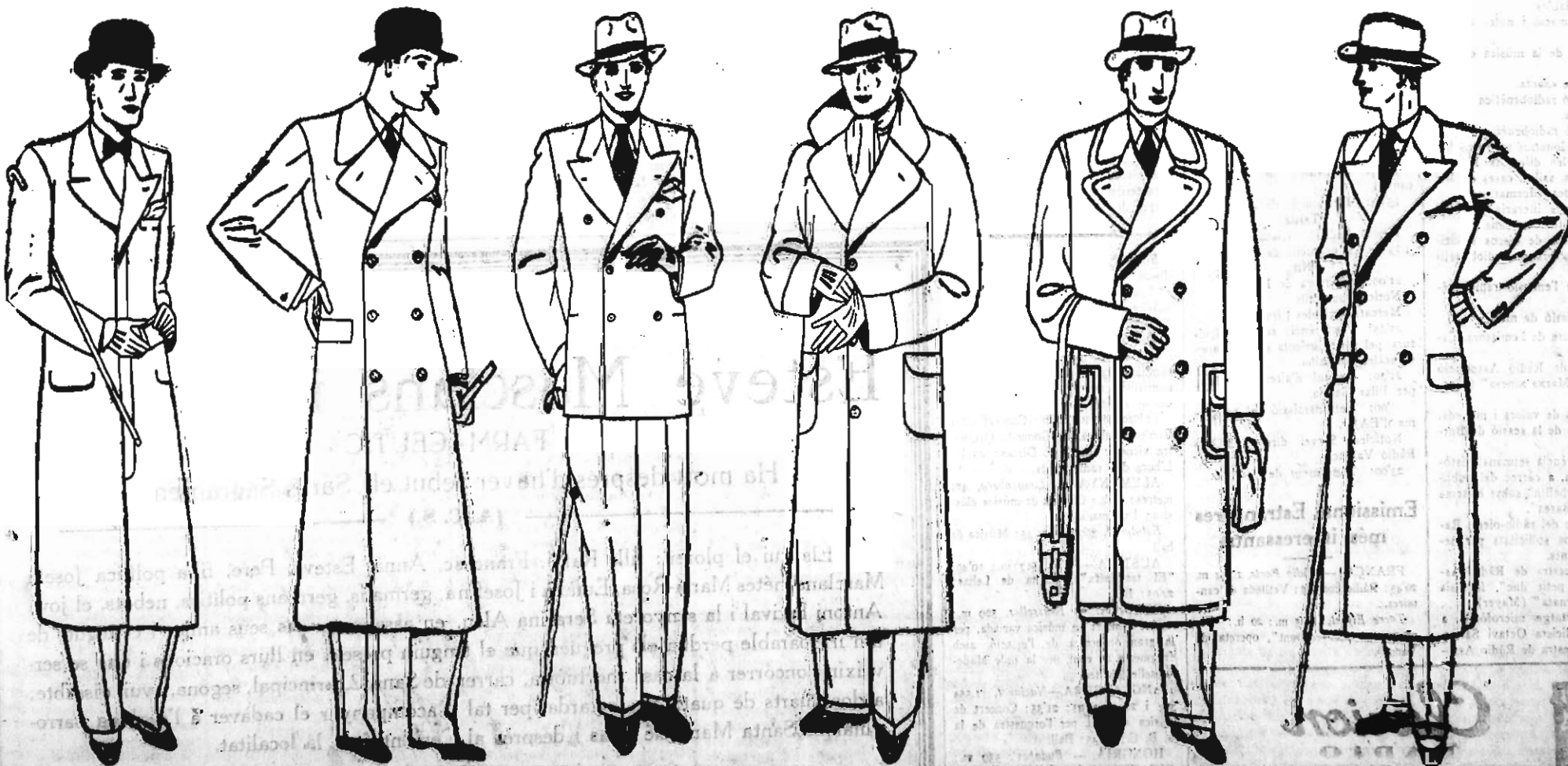
SECCIO A MIDA

ABRIC de melltó, confecció esmerada, folreria de seda artificial, butxaques camussa, botons banya	75 Ptes.
ABRIC ploma, qualitat superior, confecció selecta, folreria de seda artificial, butxaques camussa, botons banya	85 "
TRAJO d'estam superior, folreria de seda artificial, confecció irreprotxable	60 "
TRAJO de melltó, folreria de seda artificial, confecció acurada	75 "
TRAJO d'estam Austràlia, confecció esmeradíssima	95 "
SMOKING d'estam Austràlia, folreria de seda artificial	125 "

NOTA: Aquesta casa no dona obsequis, però serveix bé el comprador.

IMPORTANTÍSSIM: Tots els clients de la casa participen en el nostre negoci.

Tots els taxis de Barcelona completament gratis a la disposició dels nostres compradors.

EL TEATRE

POLIORAMA. — "Una mujer y dos hombres",
comèdia en tres actes, de Karl Slobada, tra-
ducció de Giner Reilla

Una dona i dos homes són gairebé els únics personatges d'aquesta comèdia. Hi intervé també un criat i una criada, però no serveixen sinó per a fer naturalment les entrades i sortides dels personatges principals. L'obra queda, doncs, reduïda a aquestes tres figures, i el lector sospitarà segurament que es tracta d'un tema d'adulteri. Aleshores d'un adulteri no consumat. I no és que triomfi, en la rivalitat, el marit, sinó que més aviat el marit hi és derrotat. El marit, home fonamentalment bo, ja una mica madur, representa l'amor tranquil, reposat. Ella l'estima perquè li inspira una certa pietat, perquè sent agraïment per tot el que ha fet per ella. L'altre representa la il·lusió, l'aventura, la joventut. Ella no fallarà al marit perquè la pròpia dignitat, l'honoradesa del seu caràcter li ho impedeix. Però li agrada de sentir l'amor, li agrada que la diverteixi explicant-li anècdotes, les històries i els embolics del gran món.

El marit, que veu un perill constant en aquesta amistat, decidirà impedir-la. Un suïcidi fingit de l'amor que es produeix com una conseqüència d'aquesta ruptura, fa desesperar la dona, ja que el marit pugui comprendre els seus sentiments. Però aleshores, quan després de la fàcilia torna a presentar-se l'amor, el marit esdevindrà que és més perillós de contrabandir aquella amistat, que tolerar-la de bon grat: que és aquesta manera precisament que no es converteixi en un amor que li prengui la dona per a sempre.

Evidentment, no s'adhiu l'obra gaire amb la psicologia de la nostra gent. Poc marits compartiran ací l'opinió del marit de la comèdia. És probable que això tant se li doni a l'autor. Que no li hauria costat gaire de demostrar inversament els perills que li havia en aquella amistat. A desgrat d'ésser cert que, per exacerbar uns sentiments no hi ha

La Música

ELS CONCERTS

Palau de Belles Arts Banda Municipal

Els concerts populars que dona la Banda Municipal, i que han estat una excel·lent iniciativa del mestre Lamote de Grignon, es venen cada dia més concorreguts i seguits amb ben evidents entusiasmes per un públic devotíssim que sap fer honor a la nostra fama d'amants de la música. Aquesta eficaç actuació de la Banda Municipal i la que realitza l'Associació Obrera de Concerts, són activitats exemplars, que no ens cansarem d'elogiar, sobretot per l'acció educadora que exerceixen sobre una gran massa de públic que no pot assistir a altres manifestacions musicals.

Els bons resultats d'aquesta obra poden ja comprovar-los i ens han de fer concebre justificadament les millors esperances quant al progrés de la cultura musical del nostre país. Qui hagi assistit al darrer concert de la Banda Municipal a Belles Arts, no dubtarà, almenys, que tenim un gran públic molt ben preparat, la sensibilitat del qual s'ha afinat principalment en aquestes audicions, que la Banda prodiga amb una il·loable insistència. Ha estat creada una necessitat de música entre masses molt nombroses, que es veuen privades de freqüentar les sales de concert: ha estat format, a més, el bon gust d'aquesta audició, gràcies al magnífic repertori de què disposa la Banda, i això són conquestes d'una alta significació, que val la pena de destacar bé, sobretot en els moments que vivim.

En el concert a què ens hem referit tinguerem ocasió d'escoltar un jove violoncel·lista, Lluís Millet i Farga, que ja altres vegades s'ha fet aplaudir en públic i que aquesta vegada obtingué un èxit ben brillant i encoratjador. Aquest artista executarà amb molta intel·ligència i amb admirable seguretat un "Concerto" de Haydn, la "Reverie", de J. Lamote de Grignon, i les "Variacions Simfòniques", de Boellman, obres ben a propòsit per a deixar-nos apreciar les seves remarcables qualitats d'interpret i el seu domini de la tècnica de l'instrument. La tasca d'En Millet i Farga fou celebrada amb grans ovacions, compatibles justament per la Banda, que en l'execució de la part instrumental de les partitures ens feu assaborir veritables meravelles de sonoritat.

L'Obertura "Coriolà", de Beethoven, el poema simfònic "Phaeton", de Saint-Saens, i l'Obertura de "Tannhäuser", nos obtingueren un èxit clamorós, completant el programa d'aquesta sessió, una de les més brillants que ens ha ofert el mestre Lamote de Grignon i els seus excel·lents col·laboradors.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Recital Miquel Fleta

El tenor Miquel Fleta, que amb les seves campanyes al Liceu no ens havia deixat cap bon record, ens ha decebut també amb el concert que ha donat a la sala del Palau.

No havien sabut abans, ni sabran tampoc aquesta vegada, trobar cap qualitat en aquest cantant. La

organitzada per l'element canònic en la música a la catedral de Santiago de Compostela.

PERE CREIXENS A LA SALA PARES.

Aquesta tarda a les sis també s'imposarà l'espontaneïtat de veure quatre comediants del plaer Pere Creixens.

JOSEP MONPOU A PARIS

Ahí, d'entre, es va inaugurar a la Galeria Billaud, de París, l'exposició de Josep Monpou. El catàleg va predir per un estudi del crític francès Waldemar George.

AVUI SUBHASTA D'ART A LA SALA PARES - Patrikxol, i

Municipi

DECLARACIONS DEL SENYOR CASANOVES

Viatge a Madrid. — El pressupost — Els abusos de la Compañia d'Aigües

En rebre ahir els periodistes l'alcaldia accidental, senyor Casanoves, manifestà que diumenge anirà a Madrid com a president de la Comissió d'Hisenda, i en companyia del secretari de la Corporació, senyor Pi i Suñer, per tal d'entrevistar-se amb el ministre d'Hisenda, amb el qual ha de parlar de coses relatives als pressupostos municipals.

— I aquesta? — preguntà un reporter.

— En conjunt, el pressupost ja està fet. Manquen només coses de detall. A primera de desembre se celebrerà el ple, i veurem si en dos o tres dies s'aprova.

Un periodista denuncià després que havent-se produït dijous a mitja tarda una avaria a la conducció d'aigua al carrer de Muntaner xamfrà al de Provença, les avaries de la barriada quedaran sense aigua.

A la matinada no volé el denunciador que s'hagués fet altra cosa que treure unes llambordes i posar prop del bassal un ferro amb un drap blanc, sense fanal de cap mena. Ahir al matí hi treballaren una miqueta tres homes, amb tota calma, fins que cap allà les dues deixaren l'avaría adobada, encara que sense que tornessin a posar les llambordes.

El veïns d'aquella barriada ja estan acostumats a aquest tractament per part de la Compañia, però mai no havien vist que la negligència hagués arribat al punt d'interrompre les obres d'aparlament en un servei de tanta urgència com és el subministrament d'aigua.

El senyor Casanoves prometé interenar-se perquè la cosa no tornés a succeir.

LA NOVA JUNTA MUNICIPAL DEL OMS

En virtut de les disposicions legals vigents han estat designats els següents senyors per a formar part de la Junta municipal del Cens Electoral de la ciutat, durant el bienni de 1932-1933:

President, Pere Canarro Sánchez, jutge municipal.
Vocals: Ramon Mariés Ferrer, regidor; Joan Vilaplana Bataller, major contribuent; Joan Torrens Vilanova, major contribuent; Manuel Camps Mánades, cap d'habitatge retirat; Francesc Pínel, afíll de Gramí; Josep M.ª Carreras Oliver, de la Delegació del Consell del Treball.

Vocals suplents: Josep Domènech de Bergadí, major contribuent; Vicenç Damians Camps, major contribuent; Rafael Calvo Aragonés, cap de l'exercici retirat; Salvador Riera, afíll de Gramí; Joan Borràs, afíll de Gramí; Jaquim Alvarés Aronal, de la Delegació del Consell del Treball.

Secretari, Josep Martínez de Arce, de Guzmán de Villoria, secretari de l'ajuntament municipal.

EL SENYOR CASANOVES, ALCALDE

Per haver marxat cap a Madrid el doctor Almirador, s'ha encarregat de l'alcaldia de Barcelona, en funcions d'alcaldia accidental, el primer tinent d'alcaldia, senyor Casanoves.

ENTERRAMENT D'UNA ALTRA VÍCTIMA DELS ATACADORS

Avui, dissabte, a les onze del matí, sortirà de l'Hospital Civil l'enterrament de la jove Dolors Bleda Juncosa, una de les víctimes dels successos del carrer d'Urgell.

UNA SUBVENCIÓ A LES ESCOLES

L'alcaldia, doctor Almirador, fou informat ahir, ahir al matí, pel cap de la Secció Tècnica de Cultura, senyor Ainaud, tot just arribat de Madrid, de les manifestacions i desigs del ministre d'Instrucció Pública, senyor Marañón, en el sentit de correspondre a una petició de l'Ajuntament de Barcelona, inclosa en el pròxim pressupost del

Quan el catarro us estenalla

Un febre tosse de dia i de nit, de després de tornar que per una causa les vostres ocupacions, puix agraït simple catarro pot interessar vos al gñ i provocar les pitjors complicacions. Menys de seguida, algunes Pastilles Richelet que actuen tot segun i us guariran aquestes coses que us molestos Agradable al paladar, no fan malbé l'estómac. Preuen durant l'epidèmia gripal, immunitzes pel seu poder antitòxic i microbicida.

Acció immediata
progressiva i duradora

PASTILLES RICHELET

Veritable medicina seca

venen a les farmàcies i drogueries. Demanen amb mèrit en farmàcia "Vies Respiratòries" que se us doni gratuïtament, al Laboratori RICHELET, San Sebastián 22-24. SAN SEBASTIÁN

HERIDIANS

per FOCUS

seu departament una creuada quantitat per a subvencionar la construcció dels edificis per escoles que està portant a cap i dels que té en projecte la nostra Corporació municipal.

VISTES
L'alcaldia, doctor Almirador, rebé ahir la visita del doctor Miquel A. Balit i Botia.

L'alcaldia accidental, senyor Casanoves, va rebre la visita del consell de Bulea a la nostra ciutat, acompanyat del president de l'Escola Bulea de Barcelona, els quals l'han convidat al ball benèfic que aquesta escola celebrà dissabte vinent, dia 28, a les deu de la nit, a l'Hotel Ritz.

SUBHASTA

Publicat a la "Gaceta de Madrid" del 17 de l'actual l'anunci relatiu a la subhasta d'adjudicació per deu anys del quiosco destinat a la venda de begudes, situat a la Rambla de Santa Mònica, davant l'edifici de l'Ex-Banc de Barcelona, al tipus de 1.500 pessetes mensuals, aquest acte tindrà lloc a la Casa de la Ciutat el dia 12 de desembre vinent, a les dotze.

Els plecs de propòsit, acompanyats del resguard acreditatiu de la constitució dels dipòsits previnguts, podran presentar-se fins a la una de la tarda del dia hàbil anterior al de la subhasta, al Negociat Municipal d'Ingressos, on es troba exposat el plec de condicions.

ELS OREDITORS ABANDONATS

L'alcaldia accidental, senyor Casanoves, ha rebut la visita d'una Comissió de creditors de l'Exposició Nacional de Barcelona, demanant-li el prompt pagament dels crèdits pendents d'aquella Exposició i protestant de l'abandó en què se'ls té.

El senyor Casanoves n'ha pres nota i els ha promès interenar-se per llur demanda.

L'AVIS ALS TAXISTES

La presidència de la Comissió de Circulació advertirà a tots els industrials taxistes de Barcelona que, continuant l'aplicació de la reglamentació del servei públic de taxis aprovada pel Consell el 29 de juliol darrer, tenen l'obligació de portar a l'interior de cada vehicle una placa que especifiqui la Cooperativa, Entitat o Empresa a la qual pertanyin, així com el seu domicili. Cas que el vehicle no estigui afíllat a lloc, portarà el nom, cognom i domicili del seu propietari.

En el primer cas (entitat) podrà especificar-se l'entitat obligada de la manera que les Cooperatives Entitats (lingu) per més convenient, utilitzant per cada una un tipus standard que facilitarà als seus associats.

En el segon cas (vehicle no afíllat), i per facilitar la uniformització general, l'Oficina d'Inspecció i Control de l'Ajuntament de Barcelona donarà el tipus-patró que s'adosarà detalladament.

L'ensenyament LES ESCOLES DEL PATRONAT DOMENECH, DE GRACIA

Un grup de nois i noies d'aquestes Escoles han visitat els tallers d'art gràfics de la "Societat General de Publicacions", gentilsment autoritzats pel Director gerent de la casa, senyor Juli Gibert. Els acompanya el Director dels tallers, senyor Pínel, donant-los tota mena d'explicacions del que veuen, en recorrer les diverses seccions d'impressió, offset i rotogravats; la visita durà tres hores i els infants sortiran contents. Foren obsequiats amb llibres i publicacions de la casa.

Govern Civil

Charles Esplà, sots-secretari de Governació, va ésser ahir a Barcelona

Per a assistir en nom del ministre de la Governació a l'enterrament de l'inspector de vigilància Rafael Rubio, víctima dels pistolers en els tenebrosos fets ocorreguts al carrer d'Urgell, va arribar ahir al matí, en l'express, el senyor Charles Esplà, ex-governador civil de Barcelona i actualment sots-secretari de Governació.

Eren a separar-lo a l'estació de França el governador, senyor Anguera de Sojo; el cap de la quarta divisió general Batet; el president de l'Audiència, el senyor Ruiz de Luna; general de la guàrdia civil senyor Marzo, pel coronel del 21 Terc de la guàrdia civil i coronel de Seguretat, i els comandants ajudants del general Batet, senyor Lacanal, i del general Marzo, senyor Martínez.

Tots junts, i després de les salutacions de rubrica, es dirigiren a peu cap a Govern Civil, on el distingit hoste va entrevistar-se amb el governador.

El senyor Esplà va visitar l'agent de policia senyor Las Heras, el guàrdia d'assalt Rodríguez i el guàrdia civil Miron, que resultaren ferits en el tiroteig, i per a tots ells tingué efusives paraules d'encoratjament.

El governador, senyor Anguera de Sojo, el convidà a dinar al Govern Civil, havent-lo acompanyat, a més, el president de la Generalitat, senyor Francesc Macià; el general cap de la quarta divisió senyor Domènec Batet; el general inspector de la guàrdia civil senyor Agustí Marzo; el cap superior de policia senyor Artur Menéndez i els secretaris del governador.

El dinar tingué caràcter íntim. Al vespre, en l'express de la nit, va emprendre el senyor Esplà el seu viatge de tornada a Madrid. Fou acompanyat pel president de la Generalitat i les altres autoritats, com també per nombrosos amics.

El governador l'acompanyà fins al balneari del Passeig de Gràcia.

RECOLLIDA D'UN BETA-MARI

Per la policia ha estat recollit dels llocs de venda el setmanari sindicalista "Unidad Sindical". EL PLE REGIONAL FABRIL SUSPENSO

ABANS D'ABIR HAVIA DE CELEBRAR-SE EL PLE REGIONAL FABRIL. QUAN ANAVA A COMENÇAR L'ACTE ES PRESENTAREN AL LOCAL DIVERSOS AGENTS DE POLICIA, QUE DIGUEREN ALS REUNITS QUE PER ORDRE DEL GOVERNADOR NO PODIA CELEBRAR-SE LA REUNIÓ.

EN UNA CARREGA A LA PLACA DE CATALUNYA SON DETINGUTS TRES COMUNISTES

Ahí a la tarda circulà amb força insistència el rumor que els elements comunistes pensaven fer una manifestació.

Després de les quatre de la tarda, es formaren diversos grups a la plaça de Catalunya, que anaven engroïnt fins a un quart de sis, hora que arribà una secció de guàrdies d'assalt que els va dissoldre, després de simular una càrrega. Foren detinguts tres dels més exaltats, que foren portats a la "Jefatura" de policia.

La Medicina

COL·LEGI OFICIAL DE METGES DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Contribució de la classe mèdica. Abarat el repartiment de quotes fet per la Junta Gremial d'aquest Col·legi de Metges a què la resolució al Capítol IV de les bases ordenant la contribució industrial, i en virtut del que disposa la base 29, quedava exposada a la Secretaria de l'economia Col·legi durant el termini de cinc dies, a comptar des del divendres, dia 30 de l'actual, les llistes amb la classificació i quotes assignades als metges d'aquesta província, perquè puguin assabentar-se els interessats de la quota que els ha correspost; significants-los que contra la dita quota poden formular reclamació de greuges, per escrit, en un termini de quinze dies a aquesta Junta Gremial, el qual començarà a comptar des del primer dia d'extensió del dit repartiment.

Barcelona, 17 de novembre de 1931. — El President, Víctor Conill Montobblo.

SOCIETAT OPTALMOLOGICA DE CATALUNYA

A la Societat Optalmològica de Catalunya va donar el doctor Sordif de Nantes, dimarts i dimecres darrers, dues conferències sobre "Patologia i tractament del desprendiment de la retina".

Va fer la presentació del conferenciant el president de la Societat, doctor Arruga, el qual posà de manifest les condicions que per al desenvolupament del tema posseïx el dit cèlebre col·lega.

El doctor Sordif exposà les dades anatomo-patològiques que li han servit per arribar a les conclusions patològiques que defensa. Projectà a la pantalla alguns preparats microscòpics, i els va comentar encertadament. En el capítol del tractament va descriure la tècnica per ell seguida, insistint en els punts de similitud i de diferència amb les tècniques angleses.

El conferenciant va ésser molt aplaudit.

Palau de la Generalitat

Els fets del carrer d'Urgell

El senyor Macià visitarà avui els ferits dels fets trágics del carrer d'Urgell. Després, assistirà a l'enterrament de la desgraciada Dolors Bleda, víctima dels fets esmentats.

Els viatges del President

Avui, el President marxarà a Reus, on passarà la nit a la casa d'uns familiars. Dimecres, visitarà La Selva, Montblanc i algun altre poble.

Residència Internacional de Senyorettes Estudiantes

(Univertat de Barcelona)

La Residència de Senyorettes Estudiantes farà demà, diumenge, una excursió artística a la ciutat de Tarragona i als seus encontorns. Visitaran els principals monuments, museu, etcètera, sota la direcció del senyor Joan Ruiz i Porta.

L'excursió s'efectuarà en l'autocar propietat de la Residència. L'hora de sortida serà, del Palau de Pedralbes, a les vuit.

Queden invitades a aquesta excursió les sòcies fundadores.

***

A fi d'iniciar, malgrat sigui un humil·líssim forma, la tasca cultural de la Residència, tots els dies de la nit la senyoreta Maria Lluís Morales conversa amb les residents sobre literatura, teatre, art, etc. El tema del dissabte passat, dia 24, fou "L'esperit de la Renaixença", i el de demà serà "Els poetes de l'infant".

La Medicina

COL·LEGI OFICIAL DE METGES DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Contribució de la classe mèdica. Abarat el repartiment de quotes fet per la Junta Gremial d'aquest Col·legi de Metges a què la resolució al Capítol IV de les bases ordenant la contribució industrial, i en virtut del que disposa la base 29, quedava exposada a la Secretaria de l'economia Col·legi durant el termini de cinc dies, a comptar des del divendres, dia 30 de l'actual, les llistes amb la classificació i quotes assignades als metges d'aquesta província, perquè puguin assabentar-se els interessats de la quota que els ha correspost; significants-los que contra la dita quota poden formular reclamació de greuges, per escrit, en un termini de quinze dies a aquesta Junta Gremial, el qual començarà a comptar des del primer dia d'extensió del dit repartiment.

Barcelona, 17 de novembre de 1931. — El President, Víctor Conill Montobblo.

SOCIETAT OPTALMOLOGICA DE CATALUNYA

A la Societat Optalmològica de Catalunya va donar el doctor Sordif de Nantes, dimarts i dimecres darrers, dues conferències sobre "Patologia i tractament del desprendiment de la retina".

Va fer la presentació del conferenciant el president de la Societat, doctor Arruga, el qual posà de manifest les condicions que per al desenvolupament del tema posseïx el dit cèlebre col·lega.

El doctor Sordif exposà les dades anatomo-patològiques que li han servit per arribar a les conclusions patològiques que defensa. Projectà a la pantalla alguns preparats microscòpics, i els va comentar encertadament. En el capítol del tractament va descriure la tècnica per ell seguida, insistint en els punts de similitud i de diferència amb les tècniques angleses.

El conferenciant va ésser molt aplaudit.

Palau de la Generalitat

Els fets del carrer d'Urgell

El senyor Macià visitarà avui els ferits dels fets trágics del carrer d'Urgell. Després, assistirà a l'enterrament de la desgraciada Dolors Bleda, víctima dels fets esmentats.

Els viatges del President

Avui, el President marxarà a Reus, on passarà la nit a la casa d'uns familiars. Dimecres, visitarà La Selva, Montblanc i algun altre poble.

Residència Internacional de Senyorettes Estudiantes

(Univertat de Barcelona)

La Residència de Senyorettes Estudiantes farà demà, diumenge, una excursió artística a la ciutat de Tarragona i als seus encontorns. Visitaran els principals monuments, museu, etcètera, sota la direcció del senyor Joan Ruiz i Porta.

L'excursió s'efectuarà en l'autocar propietat de la Residència. L'hora de sortida serà, del Palau de Pedralbes, a les vuit.

Queden invitades a aquesta excursió les sòcies fundadores.

***

A fi d'iniciar, malgrat sigui un humil·líssim forma, la tasca cultural de la Residència, tots els dies de la nit la senyoreta Maria Lluís Morales conversa amb les residents sobre literatura, teatre, art, etc. El tema del dissabte passat, dia 24, fou "L'esperit de la Renaixença", i el de demà serà "Els poetes de l'infant".

INFORMACIÓ DE MADRID

LES CORTS CONSTITUENTS

La matinal d'ahir s'esmerça en la defensa que el senyor Figueroa fa de l'ex-rei. — Un discurs molt celebrat del senyor Alcalá Zamora. — Acaba la discussió del títol IX i segueix la del projecte d'ordenació bancària

El senyor Figueroa segueix la defensa de l'ex-rei

Una al·lusió a Catalunya que provoca protestes

Si l'opinió en conèixer el delictes de Barcelona s'hagués mostrat en contra de l'ex-rei, potser s'hauria pogut contenir el moviment.

Però el cert és que l'opinió veia amb simpatia la Dictadura, perquè veia a enyorar els vells polítics i perquè s'esperava la regeneració d'Espanya.

No és a dir que van venir amb simpatia la Dictadura; també hi va haver simpatia a Catalunya.

(La minoria catalana interromp violentament i es produeixen grans protestes, que duren llarga estona.)

El PRESIDENT pren a l'Esquerra que escolti l'orador amb el silenci i atenció amb què l'escolten les altres fraccions de la Cambra.

EL COMTE DE ROMANONES: Jo vaig passar pel triàngul més amarg de la meua vida política que fou quan el monarca signà el decret dissolvent les Corts.

Encara vaig pensar que es podria remeiar allò, i amb Melquíades Álvarez van acudir al remei.

Per a mi era molt més dur aquest triàngul, perquè el senyor Alvarez tenia les mans lliures, puix que havia estat elegit president del Congrés per tots els diputats, mentre que, sota el meu nomenament de president del Senat, hi havia una signatura que deia "Alfons rei".

Vam llançar aquell famós manifest i observarem amb terror que havíem quedat sols; que l'opinió no donava al nostre acte tota la solemne transcendència que tenia.

Després, la dictadura, fou acompanyada per la sort. Aconseguint aparentment mantenir l'ordre públic. Jo no estava content, perquè veia que tota l'ordre públic es fraguava la revolució. Jo no s'atemporejava si l'ex-rei va intentar o tan sols passà per la seva ment la idea de lluitar contra la dictadura, però jo estic segur que hauria estat vençut. Quan el dictador començà a decaure, a perdre ambient, a pesar que es creia que era un home extraordinari al qual no es podia acomodar com s'acomoda els altres presidents del Consell (Grans rialles, que duren llarga estona) aleshores, el dictador va fer unes eleccions. S'ha dit que l'ex-rei era enemic de les eleccions, però si hagués estat enemic de les eleccions, no trobaríem votants aquí?

El delictes de rebel·lió militar

Parla també la Comissió, d'un delictes de lesa majestat per part de don Alfons. On diu "lesa majestat", llegint "poble sobirà"; és una graciós figura de delictes que ha creat la Comissió.

Encara se'l fa apartar incurs en un delictes de rebel·lió militar. Però, com és possible que l'ex-rei signi l'autor d'aquesta rebel·lió si el general Primo de Rivera se'n declarà terminantament autor? Per això no és possible demanar per a ell la pena de mort.

Bé és veritat que la Comissió s'ha mostrat magnànima: pogué aplicar la pena de mort i es va conformar amb la de cadena perpètua; el mateix li hauria donat condemnar-lo a mort, que se li en donava? I encara la Comissió degué quedar-se molt pensativa i cregué que res no aconseguiria ni amb la de mort ni amb la de cadena perpètua, i aleshores va recórrer a una d'aquestes penes també afliccives, perquè se senten de debò (rialles): a una pena que és així com reduir totes les penes a una multa com es fa en els jutjats municipals.

Jo, que vaig haver d'embronar la bandera blanca, quan en nom de l'ex-rei i del Govern vaig declarar que estaven vençuts, haig de recordar que el senyor Alcalá Zamora va imposar una sola condició, que l'ex-rei empenygués el viatge fora d'Espanya, immediatament. I és clar que si el senyor Alcalá Zamora hagués cregut incurs l'ex-monarca en una d'aquestes gravíssimes responsabilitats que la Comissió li atribuïa, no hauria permès que don Alfons se n'anés l'orador és interromput per forts rumors.

La confiscació de béns

Se li vol imposar també la pena de confiscació de béns. (L'orador il·legitim el paràgraf del dictamen que fa referència a la incautació dels béns que don Alfons posseeix a Espanya.) S'acusava al l'ex-rei d'haver influït perquè realitzés actes immorals a l'administració, i jo pregunto, sobre quins fets? Es pot saber quins són? Els és seguit prou o es troben a la premsa? Perquè fóra absurd que només l'ex-rei fos responsable d'haver influït perquè altres realitzessin actes immorals.

Després també que es digui aquí quins són aquests. Als reis, en el moment apassionat de la revolució, se'ls pot portar al patíbul. El que no es pot fer és, després, fredament, condemnar-los sense proves, perquè els reis tenen el mateix dret que qualsevol altre ciutadà perquè no se'ls condemnin sense proves.

enfrent de la Dictadura des del primer moment.

El senyor BALBONTIN: I per què no s'hi posava també don Alfons?

El senyor OSSORIO I GALLARDO: Jo vaig alçar-me contra la Dictadura i vaig esperar que calgués per ella sola i que s'enfonsés per ella mateixa. Des d'aquell moment vaig apartar-me del monarca. Es mostra conforme amb la Comissió en aquesta part perquè aquí sí que hi ha responsabilitat per a don Alfons. Combat el dictamen per la forma i procediments de la Comissió i diu que aquesta procediments han d'ésser refusats. Acaba manifestant que aquest procediments no es pot prendre com una norma jurídica, sinó com un gran procés històric-polític.

El senyor GONZALEZ (de la Comissió) respon a les paraules del senyor Ossorio i Gallardo. No creu que sigui precís cercar aquí una figura de delictes determinat per aquesta personalitat del delinqüent. Amb aquesta expressió de lesa majestat la Comissió ha trobat la denominació genèrica que li permet de qualificar aquest delictes d'estudi de delictes, perquè no es tracta d'un sol delictes, ja que és tota una vida de delictes. (Aplaudiments als escans i tribunes.) Acaba demanant que es voti el dictamen en nom de la revolució i per sobre de la tècnica penal.

El senyor OSSORIO diu que no pot acompanyar el senyor González en aquesta discussió. Demana únicament que aquest senyor i la Cambra meditin aquesta proposta. Creu que el càstig serà més greu quant menys materialitat penal tingui.

Es dona lectura a una proposta en el sentit indicat pel senyor Ossorio, la qual va signada per Pere Rico.

El PRESIDENT entén que primer ha de votar-se el vot particular i després la proposta en forma d'esmena. Si triomfés el vot particular, seria esmena per a ell i si triomfés, esmena per al dictamen. Així s'acorda.

L'acusació jurídica

C'm a resum de les intervencions de diputats de diverses fraccions, s'ha redactat una proposició firmada en primer terme pel senyor Pere Rico, que comprèn els termes jurídics de l'acusació contra l'ex-rei i que diu així:

"Las Cortes Constituyentes declaran culpable de alta traición, como fórmula jurídica que resume los delitos del acta acusatoria, al que fué rey de España, quien ejerciendo los poderes de su magistratura contra la Constitución del Estado, ha cometido la más criminal violación del orden jurídico de su país, y en su consecuencia el tribunal soberano de la Nación declara solemnemente fuera de la ley a don Alfonso de Borbón, Duque de Lorena, decaído de todos los derechos, privado de la paz jurídica."

La República podrà incautarse de uns béns i qualsevol ciutadà espanyol podrà aprehendre a persona el que penetra en territori espanyol.

El PRESIDENT diu que la Cambra es troba davant de tres proposicions per a fallar: el dictamen, el vot particular i la proposició que a aba de llegir-se, i considera q'el de primer ha de tractar-se el vot particular, i si no s'accepta, la proposició llegida es discutirà com a esmena al dictamen.

El senyor ROYO VILANOVA: Com la Cambra ha pogut sentir, acabo de quedar-me sol en el vot particular, i alguna cosa hi haurà en ell quan ningú no l'ha combatut, ni el mateix comte de Romanones.

Estima que l'única responsabilitat de don Alfons de Borbó és haver faltat a la Constitució, la qual cosa constitueix un delictes de per se, i el delictes es qualifica d'alta traïció i és perquè el perjur ocupava una magistratura molt elevada. (Rumors de diverses significacions.)

Unes paraules del senyor Gil Robles i un gran escàndol

El senyor GIL ROBLES manifesta que està en contra de les tres proposicions, i afegeix que no hi ha més que una acusació basada en indicis. (Rumors.)

Afirma que hi ha un postulat de dret que assenta la responsabilitat del cap d'Estat. (Rumors.) Això afegeix—no és una afirmació meua, sinó de molts tractadistes.

Les protestes sovintegen i el PRESIDENT pren als diputats que conservin l'ordre.

El senyor GIL ROBLES continua dient que si el monarca faltà als seus deures, la responsabilitat hauria de ser efectiva al seu temps, en forma que el poble imposés la sanció que cregués oportuna. El Govern, representant del poble, no sols facilità la fugida de l'ex-rei, sinó que a la seva disposició una barca.

El senyor MAURA: Això no és veritat, i S. S. ho sap tan bé com jo.

El senyor GIL ROBLES: Doncs al no és veritat, perquè no s'ha recollit el comte de Romanones quan digué el mateix al senyor Alcalá Zamora?

(Es produeix un escàndol formidable al qual posà fi, després de continuats tocs de campana, el president.)

Afegeix l'orador que no ha volgut

ofendre cap membre del Govern revolucionari, ja que comprèn el sentit del poble.

Queda rebutjat per aclamació el vot particular.

El senyor RICO recolza la proposició, el text de la qual ja hem consignat.

El senyor ORTEGA I GASSET (Eduard) desitja que la sanció tingui la màxima autoritat de la Cambra i diu que la Comissió accepta l'esperit de la proposta del senyor Rico. Queda incorporada al dictamen.

El senyor MAURA pregunta si es manté solament el modificat o si es manté íntegrament la resta del fall.

El senyor RICO considera que els considerant i resultant que relacionen l'essència del dictamen punitiu han de desaparèixer i quedar només la declaració de la Cambra, que significa una sentència o un fall.

El senyor ORTEGA GASSET diu que es va a votar solament la condemna perquè els altres són els fonaments amb què la Comissió presenta el fall.

El senyor OSSORIO GALLARDO declara que si el fall es referís al rei i al ciutadà, també el s'absté de votar la mort civil de ningú.

Intervenció del senyor Balbontin trencada d'interrupcions

El senyor BALBONTIN diu que desitja formular una pregunta al senyor Maura, puix que ha quedat en l'aire un assumpte transcendental relacionat amb el procedir del Govern provisional, en l'acte de la fugida o sortida de don Alfons.

Hom diu que el viatge de l'ex-rei fou facilitat pel Govern provisional, i així això és així, variaria el problema. Si el senyor Maura no explica això, el pregarà al Govern que ho faci.

El senyor PEREZ MADRIGAL manifesta que pels seus deures de lleialtat, desitja fer un aclariment. És desal·leït i un títol esgimpt pel extrem istes aquesta inculpatió.

El senyor BALBONTIN: No és inculpatió.

El senyor PEREZ MADRIGAL: El senyor Balbontin sap que al Govern hi havia homes com els senyors Alcalá Zamora i Maura, els quals no podien concertar-se per a organitzar un regim i a aquest Govern prestà els seus entusiasmes el senyor Balbontin. El poble disciplinat no desbordà al moviment que aquesta homes representaven, i en aquells dies el senyor Balbontin i altres revolucionaris no es posaren al front de les masses per a assaltar palaus. (Grans aplaudiments.)

El senyor BALBONTIN: Té molta importància saber com es realitzà la fugida del rei.

VEUS: En automòbil.

El senyor MARAÑÓN: No ens interessa.

El senyor BALBONTIN: A mi sí que m'interessa. Creu que no pot parlar de l'assumpte capital, sense conèixer prèviament el que passà. Afegeix que està sol. (Interrupcions i rialles.)

El senyor SABORIT: Parla dels jesuïtes perquè està l'orador amb el senyor Gil Robles.

El senyor BALBONTIN: El senyor Saborit quan el buscava la policia es hia sota un matacà.

El PRESIDENT: Per aquest camí jo no podré emparar el senyor Balbontin.

El senyor BALBONTIN: Observei el senyor president que jo no altero l'ordre.

El PRESIDENT: Observo, observeu.

El senyor BALBONTIN: Insisteix a conèixer la conducta del Govern provisional, perquè si el rei resultés culpable, ens trobaríem en el cas possible de l'encobriment.

El Sr. Alcalá Zamora justifica haver deixat fugir l'ex-rei

El senyor ALCALA ZAMORA (Grans aplaudiments). Alguns diputats li aclamen que no parli.

No temeu—diu—que no sigui breu. Des del primer moment que el senyor comte de Romanones—sempre l'he anomenat així i seguiré designant-lo pel nom d'un antic afecte, enemic com sóc d'aristocràcia—em vaig voler respondre a tot. Respondré amb la veritat i la franquesa. Les conseqüències no m'han importat mai.

El senyor comte de Romanones—afegeix—semblava preguntar a tots si teníem a la consciència la culpabilitat del rei en el cop d'Estat. Això és per a mi segur i rotund. Sapiguérem que el cop es preparava per a després de la dimissió del senyor Sánchez Guerra, i després s'ajornà per al dia 16 de maig, universari del príncep d'Astúries, per si fracassava apear a l'abdicació. Sobre altres dades jo sé el que deca la cavalleria i a la lleialtat, per a no haver de trencar secrets deguts al comte de Romanones.

Em preocupava—diu—l'hora de la posta del sol el dia de la revolució, perquè el poder era ja nostre i no volíem que masses desconegudes afluïssin les hores de la nit per tacar les primeres glòries de la República. Recordo que a València demanà la inhabilitació i la destitució del rei, però volgué evitar la tragèdia següent, i si la Història es repetís es repetiria la conducta, perquè tenia el deure de contribuir a l'anfancament i al prestigi de la República.

El contrari hauria estat dificultar l'exit, perquè a l'exterior hauria nascut el recel contra el règim naixent.

Fel contrari, a les 48 hores la nostra República era reconeguda fins per la mestra del Dret: Anglaterra. Què fer amb el rei? La premsa? Això hauria estat el cos estrany enquistat a la vida espanyola, pertorbant la per a sempre. Diu que el comte de Romanones li digué que el rei sortiria per Portugal, la qual cosa bastà, coneixent el dit senyor, per a suposar que sortiria per un altre lloc. (Rialles.) Jo sóc afegeix—el responsable.

El senyor MAURA: I jo.

VEUS: Tots, tots.

El senyor ALCALA ZAMORA: El poble no volia una altra cosa i el Govern no volgué empenyer-lo. (Molt bé.) I el rei sortí deixant tots els pas lliure, i a Palau quedaren unes dones que conservaven la qualitat de tals i la dignitat de l'infant, i la revolució, en lloc d'ésser l'amenaca, fou la salvaguarda d'aquella família, aquella nit. (Aplaudiments.) I davant l'estat físic del príncep d'Astúries jo vaig dir: Passi el que passi, la meua vida guardava la seva.

El senyor PUIG I FERRETER: Això és de gran senyor i gran patriota.

El senyor ALCALA ZAMORA: Recordo que tot el que féu la monarquia per damunt de la llei, ho paga en quedar fora d'ella, encara que no li agradi al senyor Ossorio. Si la revolució no es rebé amb la tragèdia, així està el culpable que no defuig la seva culpa ni la seva sanció. (Aplaudiments.)

Assenyalat el descens i el detallament del debat sobre el seu contingut, i això—diu—significa que el procés del rei ja no existeix. Tot el que alegem són rubriques d'execució de sentència. El procés ja no existeix; el problema de la responsabilitat dels reis no té camí jurídic. El poble és el que falla, i ja el poble espanyol falla.

No oblideu mique la sentència és el que féu Espanya: això és el definitiu i l'irreversible. (La Cambra, a per dret, esclata en una gran ovació. Molts diputats feliciten l'orador.)

El Sr. Azaña declara el Govern solidaritzat amb el senyor Alcalá Zamora

El senyor AZAÑA diu que unes paraules del senyor Alcalá Zamora obliguen el Govern a declarar la seva solidaritat amb ell. Molt calorosa és l'actitud del senyor Alcalá Zamora, però cal declarar que tot el Govern acordà aquell procedir.

Em sembla absurd de deixar-se avui que no es fes un càstig exemplar el dia 14 d'abril, puix que el més gloriós de la revolució fou el moviment unànime d'alegria de tot el poble espanyol i la forma exemplar veu es féu el moviment.

Recordo que fou acord unànime del Govern provisional respectar la vida de la família real, puix que aquella sang no ens hauria servit per a res després d'enderrocar el règim.

Recordo que fou el poble el que imposà l'ordre; només calgué la presència d'uns quants guàrdies per a evitar tota violència. Creu que el debat ha d'acabar immediatament. El nou text del dictamen—diu—respon als propòsits del debat i al moment actual. El procés és d'ordre polític i de fonament moral.

Manifesta que l'acte personal no es pot dissoldre esborrant l'home. Hi hagué un dia que don Alfons pogué dir: "Sí", i no ho digué, i hi hagué un altre que pogué dir: "No", i no ho digué. No és obligatori d'èsser rei, i menys amb vilipèndia. Aquest cate—diu—té una valor extraordinària, fins al punt que amb ell es realitza la segona proclamació de la República a Espanya.

Acaba demanant la pública fecció de fe i de confiança en els destins de la República.

El PRESIDENT pregunta si la Cambra aprova el fall proposat per la Comissió com a condemna de l'ex-rei d'Espanya, don Alfons de Borbó i Habsburg Lorena.

La Cambra respon amb una aclamació: Sí, i esclata en aplaudiments i visques a la República.

La sessió s'acaba a les 3:55 de la matinalada.

Text del dictamen aprovat

El dictamen aprovat diu: "Las Cortes Constituyentes declaran culpable de alta traición, como fórmula jurídica que resume todos los delitos del acta acusatoria, al que fué rey de España, quien, ejerciendo los poderes de su magistratura, contra la Constitución del Estado, ha cometido la más criminal violación del orden jurídico de su país; y en su consecuencia, el tribunal soberano de la Nación declara fuera de la ley a don Alfonso de Borbón Habsburg Lorena; privado de la paz pública; cualquier ciudadano español podrá aprehender a persona si penetrara en el territorio nacional."

Don Alfonso de Borbón será degradado de todas las dignidades, honores y títulos, que no podrá ostentar ni dentro ni fuera de España, de los cuales el pueblo español, por boca de un representante legal para votar las nuevas normas del Estado, le declara decaído, sin que pueda

reivindicarse jamás, ni para él ni para sus sucesores.

De todos los bienes, acciones y derechos de su propiedad que se encuentren en territorio nacional se incautará en su beneficio el Estado, que dispondrá el uso más conveniente que deba dársele.

Esta sentencia, que aprueban las Cortes Soberanas Constituyentes después de sancionada por el Gobierno Provisional de la República, será impresa y fijada en todos los Ayuntamientos de España y comunicada a los representantes diplomáticos de todos los países, así como a la Sociedad de las Naciones."

Opinions sobre el discurs de Romanones

Madrid, 20. — Azaña ha dit, referint-se al discurs de Romanones: —L'he escoltat amb la major atenció. El discurs no ha decaigut ni un sol moment. M'ha semblat bé.

Maura: —Ha estat un prodigi de gràcia i habilitat, escoltat amb respecte i ha produït efecte. Cal tenir en compte que una acusació contra un rei no és poca cosa. En aquest cas la defensa ha pogut resultar més aïrosa, perquè l'acta d'acusació és feta amb el mateix aire que un article de fulls lliures.

Prieto: —Fins a l'any 23, la teoria del comte ha estat impecable.

Barriobero: —Discurs bellíssim. Ha estat el paper d'un advocat quan defensa un paricida infraganti; però ho ha fet bé. El terrible és l'aspecte del debat. Ens treuen la pell a trossos! Mai no he vist que acusi un prefecte de policia. Això és una teatralitat.

Gil Robles: —Impecable en habilitat i encertat en posar en ridícul el dictamen en el referent a les penes antijurídiques.

Zulueta: —Ha estat del tipus i del to tradicionals de l'antiga Constitució, però molt ben fet. Sembla que per Romanones no han passat anys i n'han passat set de dictadura.

Marañón: —Molt hàbil i molt graciós. El millor de la seva vida.

LA SESSIO DE LA TARDA D'AHIR

El senyor Santaló protesta d'unes afirmacions de Romanones en la sessió anterior

Madrid, 20. — A dos quarts de cinc comença la sessió de la Cambra, tota la presidència del senyor Besteiro.

Es llegeixen i s'aproven diversos dictaments que figuren a l'ordre del dia.

El Sr. SANTALÓ, per la minoria de l'esquerra catalana, protesta d'unes manifestacions fetes ant el comte de Romanones en el seu discurs en defensa de l'ex-rei sobre l'ajut que Catalunya va prestar al cop d'Estat iniciat el 13 de setembre de 1923 pel general Primo de Rivera a Barcelona.

Un diputat: I Cambó?

Un altre diputat: I la Patronal?

El Sr. SANTALÓ insisteix en què l'ajut que trobà el general Primo de Rivera a Catalunya, fou solament per part d'un sector de la regió (rumors). Aquest sector era la part reaccionària i plutocrata de Catalunya, però ningú més.

Per tant, la part sana de Catalunya no recolza el moviment de la dictadura.

El Sr. AYUSO protesta que sense discussió s'haguessin aprovat uns projectes de llei sobre concessió de crèdits extraordinaris per a delegacions de Treball.

El Sr. GUERRA DEL RIO fa uns aclariments al dit pel senyor Ayuso, com a vice-president de la Comissió de Pressupostos i explica com fan falta els pressupostos totals.

El Sr. AYUSO rectifica.

Sense debats són aprovats els següents dictaments: de la comissió de Pressupostos sobre el projecte de llei concedint un crèdit extraordinari al pressupost de despeses de la secció vuitena amb destinació a satisfer els que s'originen de matricules, residència i subsidis per a alumnes seleccionats en tots els centres docents; i de la comissió permanent permanent de Treball sobre el projecte de llei d'organització nacional de la col·locació dels obrers.

També s'ha aprovat definitivament un projecte de llei relatiu al jurat mixt professional.

El títol IX

Continua la discussió de la totalitat

El senyor MARRACO parla en un torn contra la totalitat del dictamen. El discurs va encaminat a demanar garanties respecte a la utilització de crèdits concedits a propietaris i a posar de relleu el procediment perillós que una mateixa manifestació de riquesa estigui gravada simultàniament per impostos de l'Estat, de la província i del municipi.

També advoca perquè la política arancelària no tingui finalitat mercantil receptària, sinó que respongui a una meditada organització de la indústria.

El senyor AYTABAS parla en un altre torn. Expressa el criteri que la justícia tributària solament pugui trobar-se en l'impost únic. Aquesta tendència no es veu a l'acta del projecte de Constitució, com tampoc es veu

la reforma del sistema receptatori establert sobre base tan absurda que s'hi invertí el 35 per cent del que es recaptava.

Advoca perquè l'impost únic sigui sobre la propietat, tot entenent que aquesta és comuna.

La formació dels pressupostos

El PRESIDENT de la Cambra declara acabat el debat de totalitat i comença el de l'articulat pel 104, que diu així:

"La formació del projecte de pressupostos corresponde al Govern; la aprobació, al Parlament. El Govern presentarà al mateix en la primera decena de octubre de cada any el projecte de pressupost general de l'Estat para el siguiente. La vigencia del presupuesto será de un año."

El senyor CASTRILLO retira un vot particular.

També és retirada una esmena del senyor ARAZOLA.

El senyor MARRACO recolla una esmena redactada en aquestes termes: "El poder de imponer contribuciones a los ciudadanos para el levantamiento de cargas públicas corresponde a la nación. El Estado no debe exigir tributo alguno que no sea compensado por la prestación de un servicio equivalente. En la ley de presupuestos se debe declarar previamente la cuantía proporcional sobre el total de la inversión que se asigna a deuda pública i a personal."

Li contesta el senyor RODRIGUEZ PEREZ, per la comissió, i després de rectificar ambdós senyors, el senyor Marraco retira l'esmena.

El senyor CORNIDE en recolla una altra en la qual proposa que al paràgraf segon de l'articulat s'afegeixi el següent:

"...pero si no pudiera ser votado antes del primer día del ejercicio económico siguiente, regirá el del año anterior, siempre que hubiera sido discutido y aprobado por las Cortes."

El senyor RODRIGUEZ PEREZ li contesta rebutjant l'esmena perquè l'admetre-la facilitaria la corrupció que es faci un pressupost que regnési dos anys.

El senyor CORNIDE insisteix en què la discussió de qualsevol problema per a les Corts pugui fer que no s'aprovi a temps el pressupost, i aleshores es crearia un conflicte gravíssim a l'Estat, que no podria recapitar tributs.

El senyor RODRIGUEZ PEREZ reitera que el mateix pot originar-se el conflicte si concedint un termini de pròrroga per al pressupost tampoc es aquest complís el Parlament el seu deure de votar el pressupost.

El senyor ALBA intervé en el debat i diu que cal preveure la contingència que arribi el dia primer de gener el Govern tingui el press

per a aquest primer pressupost de la República, pot resoldre el problema. El senyor GOMARIS es mostra partidari de la prorroga per trimestres.

El senyor ALBA considera que, plantejant aquest tema a la Cambra, el Govern, per boca del ministre d'Hisenda, ha d'expressar el seu pensament perquè no es trobi en una situació greu, puix que si es prorroga el pressupost actual no es pot oblidar que aquest és un pressupost de Dictadura.

El MINISTRE D'Hisenda contesta que al seu judici els conflictes possibles de què s'ha parlat, són quelcom artificial.

Jo entenc que a qui s'imposaven limitacions en matèria de pressupostos era el Govern, i que les Corts tindran sempre sobirania per a prorrogar aquest pressupost.

Continuant dient que el Govern és encara de mantenir el pressupost i agraït a què el 31 de desembre estigui definitiu el de l'any entrant.

El senyor VERGARA fa unes observacions sobre el funcionament de l'any econòmic i el seu acoblament al pressupost.

Intervenen breument els senyors Alba i Corominas, i insisteixen en l'última paraula.

El senyor CORNIDE retira la seva esmena, i l'article queda redactat así:

"La formació del projecte de pressupost corresponde al Govern i la seva presentació al Parlament. El Govern presentarà al mateix en la primera sessió de desembre de cada any, el projecte de pressupost general del país per a l'any econòmic següent. La vigència del pressupost serà de un any, però si no podria ser votat abans del primer dia del any econòmic següent, regirà el del any anterior sempre que huiera sido dispost i aprobado por las Cortes."

Es posa a votació l'article, i en votació ordinària dona el resultat de setanta-vuit vots contra vint-i-quatre.

El MINISTRE D'Hisenda proposa que la sessió es prorrogui dues hores més per tractar de la reforma d'ordenació bancària, assumpte que s'entenda urgent.

El senyor GOMARIS, en vista que ha desaparegut l'article tot, proposa una nova redacció.

El senyor RODRIGUEZ PEREZ diu que la Comissió presentarà un nou dictamen.

El senyor PEREZ MADRIGAL vol intervenir per abogar en pro de la solució presentada pel senyor Gomarís.

El PRESIDENT: Senyor Pérez Madrígala, no comprometi el seu bon guanyat prestigi. (Rialles.)

Represa del debat sobre ordenació bancària

Se suspèn el debat constitucional en repren el d'ordenació bancària. Es llegeix una esmena del senyor Royo Villanova a l'article quart.

El senyor VERGARA, en nom de la Comissió, diu que no troba viable l'esmena, i el senyor ROYO VILLANOVA la retira.

S'aprova l'article quart i es posa a debat el cinquè.

El senyor ROYO VILLANOVA presenta una altra esmena que la Comissió i la Cambra reusen. S'aprova l'article cinquè.

Es posa a debat el sisè.

El senyor CORNIDE defèn una esmena. Diu que no és alarmista i que té gran confiança en l'evolució d'Espanya. Parla de la confiança que existeix en la marxa de l'assumpte econòmic els esdeveniments polítics, i cita el cas de la sedició dels artillers a Ciudad Real, que va destruir en hores tota la tasca realitzada per la intervenció dels carnis a Londres, a Nova York i a altres places.

El MINISTRE D'Hisenda agraïx la col·laboració del senyor Cornide, que creu útil i interessant. Qualifica d'exagerada alguns termes d'ella per aquest senyor i s'ocupa dels detalls que han produït les campanyes alarmistes que s'han fet per diaris nacionals i estrangers. Diu que amb aquests plans alarmistes no s'aconsegueix res.

El senyor ROYO VILLANOVA demana determinades modificacions a l'article. Les normes generals de la intervenció creu que han d'ésser exclusives del ministre, però consentia amb la Comissió intervenir.

Diu que la gran massa d'accionistes del Banc d'Espanya pertanyen a diferents sectors de la vida nacional, pel qual el senyor de los Rios, perquè diu, referint-se a la Fundación Figueras, que havia de defensar o defensar els interessos d'aquests accionistes.

Pregunta quins són els perjudicats de la intervenció i creu injust que els paguin els accionistes.

El ministre D'Hisenda: També els accionistes teneu beneficis.

El senyor ROYO VILLANOVA diu que hi ha Fondacions que pertanyen a accionistes.

El senyor DE LOS RIOS: Jo poso el meu deure d'espanyol per sobre del que toca a la Fundación Figueras.

El senyor ROYO VILLANOVA demana que consti al Diari de Sessions les paraules del governador del Banc, senyor Carabina, en les quals elogia l'actuació del Banc d'Espanya.

Aplaudeix el Govern per no anar a la reforma agrària sense tota mena de garanties.

Acaba dient que s'ha de governar com a república, però sense alarmes.

El senyor GABRIEL FRANCO retira les manifestacions fetes pel

Les responsabilitats

Generals que passen a soterrar presó atenuada

Madrid, 20. — El senyor Ortega i Gasset, membre de la sub-comissió de Responsabilitats pel cop d'Estat, ha manifestat als periodistes que alguns generals aniran a casa seva en qualitat de detinguts.

Entren en el benefici de la presó atenuada, els següents generals: Mayanda, Cavalcanti, Gómez Jordana, Ruiz del Portal, Musiera y García de los Reyes.

I els agrarijs designen el nostre antic conegut Sr. Royo Villanova

Madrid, 20. — La minoria agrària ha designat el senyor Royo Villanova perquè en nom seu prengui part en la comissió d'investigació del projecte d'Estatuts.

Sevilla

Agressió a un tramviaire

Sevilla, 20. — Ahir a la nit arribà un tramvia de la línia del Cerro del Aguila al final del recorregut. El cobrador Pere Par Campaña, de 28 anys, saltà del cotxe per a canviar el trolle. Al moment de quedar el tramvia a les fosques per falta de corrent fou voltat per un grup d'individus que va sortir darrera d'un arbre, on estaven amagats. Sense donar-li temps a defensar-se els del grup li engangaren deu o dotze trets, mentre un cridava "A aquest, que és esquerró!"

En auxili del ferit va acudir el conductor del cotxe, el qual recollí el seu company i en un taxi el va portar a l'equip quirúrgic del Prado de Sant Sebastià, on els metges de l'establiment li aprecien quatre ferides i qualifiquen el seu estat de greu.

Un que pronuncià amenaces contra alguns tramviaires

Sevilla, 20. — A l'equip quirúrgic continua en greu estat el tramviaire Pere Paz, ferit anit al Cerro del Aguila. El conductor del tramvia en el qual anava el ferit, anomenat Juli Barcojo, després de declarar al jutjat ingressà a la presó.

Sembla que Juli Barcojo va pronunciar en una reunió de tramviaires amenaces contra certs tramviaires.

Els representants de la minoria catalana a la Comissió d'Estatuts

Madrid, 20. — El cap de l'Esguerra Catalana, senyor Company, ha manifestat als periodistes que avui, en la reunió de la minoria, s'havia acordat designar com a representant a la Comissió especial, encarregada de l'estudi dels Estatuts, els senyors Nírau i Lluhi; per a formar part de la ponència d'Hisenda els senyors Carner, Campañá i Corominas. Com sigui que el senyor Lluhi formava part de la Comissió de Pressupostos, en passar a la d'Estatuts es designa el senyor Corominas per a substituir-lo.

Ha dit que creia que la Comissió dels Estatuts es constituiria la setmana entrant i que segurament seria nomenat president un dels diputats de la minoria més nombrosa de la Cambra, o sigui un socialista.

Això depèn de la votació i tal vegada potser que sigui designat un diputat de prestigi d'una altra de les minories de la Cambra.

Una nota del senyor Maura sobre el debat de les responsabilitats de l'ex-rei

Madrid, 20. — L'ex-ministre senyor Miquel Maura ha manifestat aquesta tarda el següent: En el debat d'anit passada faltaren algunes indicacions que considero essencials:

Primer. Que el dia 15 de desembre el Comitè Republicà féu públic el seu propòsit de rescatar les persones de la família real, i tot Espanya ho va saber, i quan va votar-nos ja sabia aquest acord dels ministres.

Segon. Quan valg desmentir el senyor Gil Robles es perquè és evident que el Govern provisional no coneixia la marxa de don Alfons de Borbó. Això ho sap tothom. El Govern entrà a Governació a les vuit del vespre i fins a les sis del matí no vaig saber jo, parlant casualment amb Carlagena, que haguessin marxat don Alfons de Borbó.

Tercer. Nosaltres votem la sentència, malgrat el que digué el senyor Alenà Zamora, perquè jutgem evident que don Alfons està fora de la llei, ja que encara no ha renunciat al tron. Per tant, és rebel per no reconèixer la sobirania nacional.

Envieu les notes en català!

Informació estrangera

EL CONFLICTE ENTRE XINA I EL JAPÓ

La situació a la Manxúria segueix essent confusa

Sembla imminent el fracàs de la S. de N., per bé que les darreres impressions referents al nomenament d'una Comissió d'enquesta són optimistes

Xang-Kai-Shek s'interessa per la concòrdia amb Canton

Els japonesos bombardegen un contingent xinès

Londres, 20. — A l'Agència Reuter li telegrafien de Mukden, que les forces japoneses han estat bombardejant un contingent format per tres mil soldats xinesos, que pertanyents a les forces de Man Chang Shan, s'havien concentrat a la província de Hei Long.—Fabra.

El Japó no s'oposarà a la proposició Dawes

Londres, 20. — De Tòquio telegrafien que el ministre d'Afers Estrangers del Japó no s'oposarà a la proposició que el senyor Dawes participi en les deliberacions del Consell de la S. de N., encara que es reservará el dret d'invocar ulteriorment sobre la legalitat d'aquest particular.—Fabra.

El Japó no s'oposarà tampoc a la tramesa d'una comissió d'enquesta a la Manxúria

Tòquio, 20. — Es desmenteix oficialment que el Japó no estigui disposat a autoritzar la tramesa d'una comissió d'enquesta a Manxúria si Xina no accepta abans els cinc punts fonamentals proposats pel Govern japonès. Es fa constar, pel contrari, que el Japó autoritza la tramesa d'una comissió d'enquesta a Manxúria sense condicions.—Fabra.

Una conferència Briand-Dawes

París, 20. — M. Briand ha rebut el general Dawes, ambaixador dels Estats Units a Londres. La conferència ha durat més d'una hora.—Fabra.

Els japonesos trameten a la Manxúria noves forces aèries

Londres, 20. — Telegrafien de Tòquio a l'Agència Reuter que diversos avions de bombarder japonesos han sortit aquest matí de Níkatagahra amb direcció a la Manxúria per tal de rellurar les forces que hi ha destacades.—Fabra.

La situació és poc clara

Londres, 20. — Telegrafien de Tòquio a l'Agència Reuter que les autoritats japoneses manifesten que hi ha hagut necessitat de bombardejar les tropes del general Man Xiang Shan perquè aquestes en llur retirada tractaven de concentrar-se en Hei Lung per atacar novament en el moment que consideressin oportú.

Per aquesta causa la situació continua essent poc clara i la necessària el manteniment de les tropes japoneses al nord de la Manxúria mentre duri aquest estat de coses.—Fabra.

El Japó demana als Soviets que es mantinguin neutrals

Riga, 20. — Comuniquen de Moscou que el Govern soviètic ha rebut del Govern japonès una nota sol·licitant que la U. R. S. S. defineixi la seva actitud a l'Extrem Orient.

El Japó demana als Soviets que es mantinguin neutrals i prou que no envien socorsos a Xina.

El Govern rus i la Mesa del Partit Comunista, reunits en Assemblea extraordinària, han pres la decisió de no contestar aquesta nota.

El Govern soviètic estima que les converses que el senyor Litvinov ha celebrat amb l'ambaixador japonès han estat suficientment la neutralitat dels Soviets.

Sembla que el Govern rus, indignat per la política agressiva del Japó, ha decidit fer una crida a l'opinió pública i s'organitzen mitjans a tots els centres obrers.—Fabra.

Xang-Kai-Shek prega al Kuo-Ming-Tang que accepti les proposicions cantoneses

Xang-Hai, 20. — El mariscal Xang-Kai-Shek, que es prepara a sortir cap al nord ha pregat als delegats del Kuo-Ming-Tang que acceptin les demandes de la fracció cantoneses.

Els partidaris cantoneses interpreten la gesta del mariscal com la renúncia de la seva alta situació política.

El moviment aconseguit per la Cambra de Comerç xinesa per ajudar financiamment al general Man-Xang-Shan prossegueix activament.—Fabra.

Una protesta del Japó

Xang-Hai, 20. — De l'Agència Rangor: El ministre del Japó ha dirigit al Govern de Nankin una protesta contra les topades registrades entre les tropes japoneses i xineses a Hei-Long-Kiang.—Fabra.

Xang-Kai-Shek sortirà en avió

Nankin, 20. — El mariscal Xang-Kai-Shek sortirà demà en avió cap a la Xina Septentrional, complint així els desitjos expressats pel Partit Nacionalista al Congrés del Kuo-Min-Tang, amb objecte de protegir

A ANGLATERRA

Gandhi conferència amb Lloyd George

Londres, 20. — S'annuncia que el mahatma Gandhi fou a Chut, residència de Lloyd George i estigué conferenciant durant tres hores amb el líder liberal. És la primera vegada que es venen ambdós homes públics.—Fabra.

AL PERU

Una amnistia política

Lima, 20. — L'Assemblea legislativa es reunirà al 8 de desembre. El Govern ha acordat concedir una amnistia política a partir del 22 d'agost de 1930.—Fabra.

ELS DELEGATS ESPANYOLS A RUSSIA

Elogien les edificacions industrials de Baku

Moscou, 20. — Els membres de la delegació espanyola industrial, han estudiat durant tres dies les instal·lacions de les indústries de nafta a Baku i més especialment les empreses que es dediquen a la transformació del dit producte.

El president de la delegació, senyor Malquer, ha declarat en una entrevista celebrada amb representants de la premsa, segons manifesta l'Agència Tass, el següent:

Ens han impressionat molt les edificacions gegantesques de la indústria nafta de Baku, i ens meravella el contrast que existeix entre les noves empreses construïdes pel Govern dels soviets i les que existien sota l'antig règim.

— Hem comprovat — afegí — una bona organització de treball i l'existència d'un personal tècnic model a totes les fàbriques.—Fabra.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

En el miting escolar pro-catalanització de la Universitat de Barcelona celebrat el dia 19 del corrent, s'ha donat compt d'una adhesió de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana concebuda en els següents termes:

Aquesta Associació objectiu de la qual és i serà, entre subsestius, el foment de l'ensenyament a base del nostre idioma parlat dintre de Catalunya, veu amb plena satisfacció com la joventut escolar es pronuncia a favor de la plena catalanització de la nostra Universitat.

Es per això que, per acord unànime del seu Consell directiu en la seva reunió d'ahir, desitja constar com a adherida en l'acte públic que avui aneu a celebrar.

Sembla que certs corrents de cordialitat mal entesa pretenguin convertir les nostres institucions docents en fogars de bilingüisme, evidentment ineficaces per al bé de la cultura i nociu per a la dignitat de la Pàtria.

Contra aquesta tendència, mantinguda per elements preponderants, la bona fe dels quals volem reconèixer, però que considerem l'antipàtem d'equívocs, ja l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana s'ha mostrat recentment oposada, en una comunicació al President de la nostra Generalitat, amb referència a l'Escola Normal, especialitzada per a Catalunya, que s'acaba de crear.

Així és que actuant contra la mateixa nefasta tendència ve ara a almentar-se als vostres nobles anhels perquè sigui ben catalana, genuïnament catalana, la Universitat de Barcelona.

I fins a tal punt té consciència aquesta Associació de la necessitat d'aquesta caracterització (sense exclusió, naturalment, el degut respecte a les minories forasteres en allò que sigui just i raonable) que per al cas de no poder-se aconseguir, sigui per la causa que es vulgui, estimaria preferible la separació d'ensenyaments en Universitats distintes, una per als nacionals i una altra per als forasters inadaptables, solució proposada ja abans per un filòleg tan expert com M. Antoni Griera i per un polític tan qualificat com el senyor Antoni Rovira i Virgili.

Veient i tot amb plena claredat els inconvenients i els desavantatges que aquesta darrera solució pogués oferir, és sempre preferible salvar les essències de la cultura i del patriotisme que atendre preferentment la supremacia dels interessos materials.

Si l'ànima és nostra, com proclamava l'immortal Guimerà, procurem salvar-la davant de tot i per damunt de tot.

EL VIATGE DE GRANDI A WASHINGTON

Explosió d'un artefacte

Filadèlfia, 20. — Ha fet explosió un artefacte que ha causat danys considerables prop la residència del marquès de Ferrante, cònsol general italià, el qual ha d'anar a esperar oficialment el ministre senyor Grandi, a la seva arribada de Nova York.

La policia es creu que es tracta d'un atemptat de caràcter antifeixista.—Fabra.

La utilitat de les converses

Nova York, 20. — El senyor Stimson, després d'expressar la satisfacció que havia produït la visita de Grandi als Estats Units, ha posat de relleu la utilitat d'aquesta entrevista i espera de la mateixa conseqüències molt favorables per als fins que es proposen avui els països per aconseguir un restabliment en el desequilibri actual.

La meua visita a Europa—continua dient—, així com les que hem rebut de Laval i Grandi, farà més viva entre els homes d'Estat la idea de comprensió mútua i necessària per a la solució dels problemes internacionals.

El senyor Grandi li contestà en semblants termes i en nom de Mussolini li transmeté l'encàrrec que agrais a Hoover, com així mateix a Stimson l'acolliment cordial que li

A FRANÇA

Una exposició de Josep Mompou

París, 20. — Aquesta tarda ha tingut lloc a les Galeries Bielliot la inauguració de l'exposició de les obres del pintor català Josep Mompou, el qual, com diu en el pròleg del catàleg el crític senyor Waldemar George, és un pintor català de formació francesa, o, més exactament, un pintor europeu.

A l'acte, que resultà molt brillant, hi assistiren l'ambaixador d'Espanya i nombroses personalitats franceses i espanyoles.—Fabra.

Xampany d'honor al Foment Català

París, 20. — Dimecres passat se celebrà al Foment Català un xampany a honor dels senyors Castany i Gràcia, que han vingut a peu des de Barcelona per tal de transmetre una salutació del senyor Macià i de la Generalitat als seus compatriotes residents a París.

A l'altum dels esmentats excursionistes han sigut nombroses personalitats espanyoles i franceses.

L'acte acabà amb un discurs del president del Foment Català elogiant el gest realitzat pels braus excursionistes.

Un àpat-obsequi als representants de la premsa francesa i espanyola

París, 20. — El professor Prudman, que tant s'ha distingit pels seus esforços per l'aproximació franco-espanyola, ha obsequiat amb un àpat diversos representants de la premsa francesa i alguns de l'espanyola.—Fabra.

La situació econòmica universal

La carta del Reich demana la convocatòria del Consell Consultiu econòmic ha estat ben acollida

Londres, 20. — A l'Agència Reuter li telegrafien de Washington, que les circumstàncies en què ha estat enviada pel Reich la carta demanant la convocatòria del Comitè Consultiu econòmic previst en el plan Young, han causat favorable impressió.

Es creu generalment que si s'arriba a una resolució satisfactòria en l'assumpte de les reparacions, el Congrés nord-americà estarà més disposat a estudiar la revisió dels deutes.—Fabra.

El que diu el memoràndum

Basilea, 20. — El memoràndum diu que el Comitè haurà de considerar el conjunt dels esdeveniments produïts darrerament i no oblidar els dificultats que creen a Alemanya els deutes privats a curt termini.—Fabra.

El memoràndum de la convocatòria alemanya ha estat lliurat al Foreing Office

Londres, 20. — L'ambaixador d'Alemanya ha lliurat al Foreing Office una còpia del memoràndum del Govern alemany, en la qual se sol·licita convocatòria del Comitè especial consultiu encarregat en virtut del Pla Young d'efectuar una enquesta sobre la situació econòmica i financera d'Alemanya.—Fabra.

LA MÚSICA

NOTES OFICIOSOS

OLYMPIA

Avui, disabte, a les cinc de la tarda, tindrà lloc la primera matí de l'Olympia dedicada als nens, prenent-hi part totes les atraccions que formen el colossal programa de circ equestre. Per a la nit, a un quart d'onze, i per a diumenge, tarda i nit, hi ha anunciades grandioses funcions. Veritable expectació ha desvetllat el treball i les comissions dels artistes que componen l'elenc d'aquesta companyia, a jutjar pels nombrosos encàrrecs que es reben de reservar localitats per a disabtes, diumenge i dies successius.

SUBSCRIVIU-VOS A LA PUBLICITAT

EL CINEMA

ELS DIALECTS EN EL CINEMA PARLAT

L'entrada del so en la tècnica cinematogràfica havia de produir, forçosament, un canvi en les adquisicions fetes pel cinema en els darrers anys. Fins aleshores, totes les recerques dels directores s'havien dirigit a intensificar l'expressivitat dels mitjans òptics de què disposaven, i quan ja havien assolit un progrés extraordinari, es presentà la tècnica acústica a reclamar la seva part. Què calia fer? Donar-li una part que no cedís l'altra era crear-la artificialment. Una cosa pot expressar-se per un mitjà o per un altre: pot fer-se que un dels mitjans ajudi l'altre en l'expressió; però donar parits iguals a un i altre mitjà és fer-los tots dos igualment inexpressius. Un mal actor representava el "Tenorio" acompanyant els versos d'una música expressiva. Allò de "Llámame al cielo y no me oyó" resultava, només que amb la música, una paròdia grotesca. I bé: quan va arribar el so al cinema s'intentà una cosa semblant, que, com tot hom sap, fracassà. La tornada al teatre—tornada a la infància d'alguns, ja que el cinema en el seu origen no intentava pas altra cosa—no fou pas millor èxit. Calia cercar una altra cosa; una cosa diferent del que s'havia fet fins aleshores; crear una nova tècnica, i en això s'han esmerçats els productors de tot arreu.

Però, cosa curiosa, s'han trobat que, essent tan diferents, cinema i teatre treballen amb els mateixos elements: música i diàleg, i per aconseguir l'obra d'art han d'usar-los tots dos d'una manera apropiada. I ací comencem de veure la diversitat dels resultats obtinguts. Amèrica, envaïda, podríem dir, en totes les seves activitats pel cinema, ja que el cinema americà reflecteix la vida americana, també la influència, i de quina manera, ha vist el seu teatre mediatitzat pels seus mitjans expressius. Teatre d'acció i teatre d'espectacle, melodrama i revista, anaren deixant el diàleg com a element purament accessori, i quan encara el cinema era mut, ja el teatre americà aspirava a ésser un cinema parlat. El diàleg, activitat de l'esperit, presuposa sempre un cert roba corporal: la vida americana no és pas el terreny més apropiat perquè hi floreixi aquesta flor, i de fet els mateixos autors americans en són conscients.

Què havia de succeir, forçosament, aleshores? Que el cinema parlat americà havia d'ésser un reflex del teatre americà, que no volia ésser altra cosa que una superació del cinema mut, igualment americà. I és per això que ens trobem ara davant d'uns films en els quals el diàleg, més que un afut, és una nota. Què no donarien aquells personatges per poder fer el seu fet silenciosament com abans! Però no és

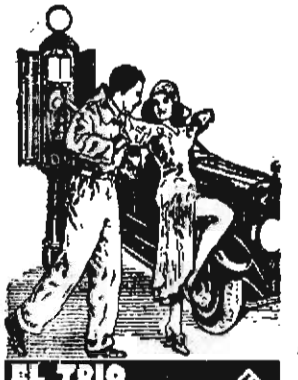
possible; han d'anar parlant, dient sigui el que sigui, remugant, fent sorolls, perquè el cinema és sonor i els necessita. Què hi fa que aquests sorolls, que aquestes paraules no vulguin dir res, que no serveixin més que per allargar el film amb comentaris del temps i dels altres en primers termes? Si allarguen els films ja fan proveït pels interessos dels productors.

Per això, si sempre havíem dit que el film mut era essencialment americà—abans del film rus, però aquest, amb tot i el seu valor artístic, l'èxtric de col·locar sempre dintre el cinema de propaganda—podem dir ara que el cinema parlat és europeu, perquè el diàleg, la conversa, són europeus. "Sous les

Vegeu i escolteu avui al

FANTASIO

la deliciosa opereta cantada en francès

EL TRIO DE LA BENCINA

Le Chemin du Paradis

per Lilian Harvey, Henry Garat, René Lefèvre i Olga Tchekowa

La pel·lícula que el públic reconeix com a immillorable

El film "clou" a l'Exposició Colonial de París

Cinema Urquinaona

Dilluns venent ESTRENA de Enfermeras de Guerra

Una pel·lícula que us proporcionarà la màxima emoció

is e Paris", i darrerament i principalment "Le Million", de René Clair, en són una demostració ben clara.

I el film parlat en espanyol? D'alguns s'haurien de parlar un altre dia. ANGE: ERRAN

LA ARLESIANA

Dilluns, a les deu de la nit, en Vellada d'Art, estrena al LIDO CINEMA

Un idol del públic

Aquests dies és l'idol de les nostres multituds la bellíssima estrella de la Paramount, Rosita Moreno, la qual per tot arreu és assaïjada materialment pels seus admiradors.

Per cert que ha cridat molt l'atenció un escafat trajo de pont, tres peces, model de la coneguda casa J. Rocca, del carrer de Santa Anna, que llueix la famosa artista amb elegància i chic extraordinària.

NOTES OFICIOSES

UN NOU APARELL SONOR

Dijous passat a la nit, s'efectuà a la sala del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, les proves del nou aparell sonor, enxufable directe a la corrent, tot muntat en un bloc, de maneig senzill i pràctic. Aquest aparell és la

Dilluns, 23, a les deu de la nit, en Vellada d'Art, estrena al LIDO CINEMA de

LA ARLESIANA

licitat per la S. A. Cinemacónica, de Milà, que representa en el nostre país el senyor N. Cuyts.

Instal·lat l'aparell a la sala, de manera que el públic el pogués examinar durant el funcionament, es passaren diversos rotllos de film sonor tant en disc com en banda. En totes les proves es demostrà la sensibilitat de l'aparell i la bona sonoritat. El públic va sortir especialment complagut per la circumstància d'haver pogut contemplar el funcionament del projector sonor. El senyor Cuyts, al qual felicitem, ens va anunciar que donaria noves proves a l'efecte que tot empari pogués examinar-lo.

"ENFERMERAS DE GUERRA"

Oficials de l'exèrcit, aviadors, infermeres de guerra i, com a fons, el soroll de les granades, les veu de comandament, els alis dels moribunds i ferits. Sobre aquesta hecatombe humana, s'aixeca, allunyada de rencors i odi, la bondat de les infermeres de guerra.

Però elles també són joves, també tenen un cor, que de vegades oblidem, per una instant, tot el dolor que les rodeja, per a deixar-se vencer per l'amor. La joventut flameja amb freqüència sobre les amargors de la vida, i l'escenari poc importa quan és l'amor el que hi ha d'actuar. Inconscientment es va tramant l'idili a través de la canonada tècnica de la guerra, i els cors adolescents apenes adverteixen el perill, i deixen les drabadores boges de llur fantasia per a

LIDO CINEMA

Demà, diumenge, sessió especial de cinema per a nens: Matinal, a les 11 i tardà, a les 3'30

Cavallista. — Dissabte sonor. — Omnia. — Documental (excursió). — Cultural (anàlisi de la guerra)

PREU UNIC: UNA PEGUETA

Des de l'Edat de Pedra fins als nostres dies

Buster KEATON

ha batut tots els rècords de fer riure, però ara els supera amb

POBRE TENORIO!

la millor producció de l'home de la cara de bastó

DILLUNS, ESTRENA al

TIVOLI

crear il·lusions i esperances, que potser mai no podran realitzar-se.

Sobre aquest tema la Metro Goldwyn Mayer ha realitzat una magnífica producció, el títol de la qual encapçala aquestes ratlles. L'estrena d'aquesta pel·lícula tindrà lloc a un dels cinemes més significats d'Barcelona, on no hi ha dubte que obtindrà l'èxit que pels seus molts valors mereix.

UN EPISODI DE LA GRAN GUERRA

Tres anys (mifra fàctica) fa que acabà la guerra mundial, de la qual sembla no recordar-se ja la humanitat, minada pel recel i la desconfiança

LIDO CINEMA -- Dilluns, a les deu de la nit, en Vellada d'Art, estrena de

LA ARLESIANA

entestada en noves lluites, com si sentís la nostalgia d'aquella hecatombe, que degué servir d'escarment als esperits bel·licosos.

Doncs bé, si els que vam ésser testimonis de tan espantós esdeveniment l'hem oblidat de la nostra memòria, en conjunt, res no té d'estrany que la generació actual, que només en té una referència vaga, no apreï el seu magnífic i concordeix el menor valor als episodis més sortits de l'apocalíptica confusió.

Dintre aquesta epopeia, que forja infantes, el més desitjat, potser, no sols pel fet en si, sinó per les circumstàncies i el moment en què tindrà lloc, fou l'entusiasme de la flota de guerra alemanya en sigles de Scapa Flow, portat a cap per les seves poples tripulacions en veure's obligades a lluitar als valors a l'armament sense haver orga la menor part en la lluita.

ELS ESPORTS

R E M

El rem als Jocs Olímpics

Resolta, en part, la qüestió econòmica de la participació dels atletes peninsulars en els Jocs Olímpics de 1932, tots els esports es preparen per a la màxima competició esportiva mundial.

El rem no ha de quedar endarrerat. Des d'ara tots els nostres cercles, les nostres Federacions han de consagrar llurs esforços a fer factible l'assistència dels nostres remers a Els Àngels. El temps que manca no és pas tan sobrer per a poder ajornar aquesta tasca cabdal.

Abans que tot, entenc que l'esport del galí ha d'estar directament representat en l'organisme que hom crei, encarregat de dirigir la preparació i participació de l'esport peninsular.

La importància que el rem té en els Jocs Olímpics, la categoria aquí adquirida i la valua de l'estol d'atletes amb què compta el bell esport per a ésser dignes contrincants en la competició mundial, exigeixen un lloc d'honor, i de responsabilitat alhora, en la direcció dels afers olímpics.

Però amb això res s'obté: s'obté el paral·lelisme no s'impulsa la preparació dels nostres remers a fi que els que siguin destinats a ostentar la nostra representació no hagin de comptar solament amb llur entusiasme, sinó que poseixin l'eficiència necessària i adequada a la importància de la lluita que es descabellará enllà de les mers entre els millors dels millors atletes de cada Estat.

Els qui assumeixen les funcions directives de l'esport del rem són els cridats a formar el pla més convenient. El nostre esport compta, afortunadament, amb individus prou competents per a portar a bon terme aquesta tasca preparatòria, i ells són els cridats a formular aquest pla amb llur indiscutible autoritat.

Jo sols m'he proposat iniciar la qüestió. Ara, els que saben, poden i deuen són els que han de donar cos a les aspiracions de tots els conreadors del rem.

No oblidem, però, les experiències rebudes. Recordem les maniobres a què donaren lloc els Jocs Olímpics de 1928, que sols serviren per a acabar amb una obra negativa.

Que tot quant hom proposi, tot

Aquest fet d'heroisme és el que plasma de manera brillant, com a desenllaç d'un assumpte molt interessant per tots conceptes, la gran producció cinematogràfica titulada: "La tragedia de Scapa Flow", amb què Selecciones Capitolio acaba d'enriquir el seu repertori.

Or de Llei FOX de la Pantalla

Molt aviat ESTRENES UN YANQUI EN LA CORTE DEL REY ARTURO per WILL ROGERS (amb dobles en espanyol)

CATALINA BARCENA en la obra de GREGORIO MARTINEZ SIERRA

MAMA

PAPA PIERNAS LARGAS

per JANET GAYNOR

Idol de Barcelona pel seu art, la seva bellesa i la seva atractiva simpatia

apareix personalment al

COLISEUM

Tarda, a les 5'45

Nit, a les 10'40

FUTBOL

Torneig de Lligues

L'EQUIP DE L'EUROPA

Va sortir ahir en autocar cap a Múrcia, on ha de jugar el seu primer partit en la segona divisió.

Acompanyen l'expedició els dirigents senyors Martí i Mas i l'entrenador senyor Plaza. Els jugadors sortint són:

Cruz, Claudio, Ibáñez, Alimí, Burgete, Flaquer, Artigas, Portu, Saló, Porrera i Esteve. Suplents: Fernández i Ricard.

EL DEL BARCELONA

Sortirà avui al matí en direcció a Irun, on han de jugar, i formen l'expedició:

Nogués, Zabala, Alcoriza, Arnan, Arocha, Castillo, Píera, Goiburu, Santier, Ramon i Sagí.

Suplents: Vidal i Font. Esti acompanyarà l'entrenador senyor Greenwell i el dirigent senyor Carbonell.

I EL DEL VALENCIA

Que ha de jugar contra l'Espanyol, arribarà avui, i s'anuncien els jugadors següents:

Nebot, Melencón, Torregaray, Abad, Molina, Conde, Torredor, Navarro, Vilanova o Capillas, Costa i Sánchez.

Autòdrom de Terramar

Demà, diumenge, dia 22

a tres quarts de deu

CARRERES DE MOTOS, COTXES, AVIONS

Despatx de localitats i bitllets tren especial:

Penya Rhin, Aero Club,

Passeig de Gràcia, 30,

i Moto-Club, Plaça de Tetuan, 36

EL COMITE DE COMPETICIO

DIVERSOS JUGADORS INHABILITATS

A conseqüència del partit de segona equips Badalona - Espanyol, l'acta del qual va ésser protestada per haver-s'hi produït incidents, el Comitè de Competició ha pres els acords següents:

S'inhabilita per dues setmanes els jugadors Pere Banús i Avel·lí Llobera, per agressió mútua; per un mes al jugador de l'Espanyol, Josep Junco, per insult a l'àrbitre, i s'amonesten els jugadors d'aquest mateix club, Antoni Martí, Josep Martínez i Antoni Franco.

S'AUTORITZA EL PARTIT BARCELONA-JUPITER

En la reunió celebrada per la Federació Catalana es parlà de la protesta de l'Espanyol sobre la simultaneïtat de partits, però no es decidí res en definitiva, si bé s'autoritza la celebració del partit Barcelona - Jupiter, anunciant per a demà a la tarda.

TENNIS

CONCURS SOCIAL DEL SANI GERVASI L. T. C.

Ordre de joc per a avui i demà

Per a avui:

A les tres: Srta. Dolors Ríff contra Srta. Annetta Serra; Manuel Palou contra Frederic Serra; Martí Comes contra Baltasar Pérez; Srta. Annetta Montoya contra Srta. Mimi Pena (condicional).

Per a demà:

A les nou: Josep Grau contra Frederic Llançat; Josep Montoya contra Joan Badosa; Joan Gili contra Josep M. Planella.

A les deu: Srta. Dolors Ríff contra Srta. Annetta Montoya; Srta. M. Monner-F. Llançat contra Srta. M. Cases-J. M. Planella; Josep Mané contra Joan Sanç.

A les onze: Srta. P. Bordes-D. Cases contra Srta. R. Bosch-M. Comes; Srta. M. Teixidor-J. Grau contra senyoreta C. Padró-S. Ríff; senyoreta Maria Monner contra Srta. Mimi Pena.

A les dotze: Srta. M. Palou-M. Palou contra Srta. M. Pasa-J. Ruiz; senyoreta O. Oliver-J. Badosa contra senyoreta M. Montoya-J. Sanç; Domènec Cases contra Francesc Pérez.

A les tres: J. Mané-M. Palou contra J. Montoya-J. Ruiz; Srta. R. Bosch-F. Bordes contra Srta. M. Lluçany-C. Padró; J. M. Planella-J. Sans contra F. Pérez-B. Pérez.

CONCURS SOCIAL DE TENNIS LUB POBLE NOU

Resultats dels partits de diumenge: Francesc Andreu guanya a Lluís Orrí per 7-5, 6-3.

Josep Andreu, a Lluís Rabassa per 7-5, 6-4; Miquel Orrí, a Joaquim Soler per 7-5, 6-4.

Ordre de joc per a demà:

Individuals. — A les deu, Miquel

Individuals. — A les deu, Miquel

Individuals. — A les deu, Miquel

Individuals. — A les deu, Miquel

Individuals. — A les deu, Miquel

BORSA I FINANCES

COMENTANT EL PROJECTE DE REFORMA DE LA LLEI D'ORDENACIO BANCARIA

Després d'haver estat el nostre treball anterior, ara l'atenció es dirigeix al projecte de reforma que té la responsabilitat del Banc i de l'Estat en les seves funcions. Aquesta disposició de la llei no troba en el projecte, però, que estableix que les operacions de l'intermediació financera del Banc per mitjà de l'Estat, però no amb l'Estat. Si el Banc no dirigeix el mateix les operacions d'intermediació financera, no és just que el Govern pagui les despeses de l'intermediació financera i les despeses d'administració del Banc. Per la intervenció en els negocis, de realitzar, segons el projecte, per mitjà del Banc, una Junta interventora, composta pel governador del Banc, que és nomenat pel ministre; un representant dels accionistes; un altre de la Banca; un vocal, nomenat pel Parlament; i un altre, pel Consell de Ministres.

Amb aquest article calia la possibilitat d'una situació difícil per al Banc en cas de grans pèrdues en la intervenció, la qual cosa és inadmissible.

Estem segurs que aquest article sí que no prosperarà, puix que posaria davant el món el nostre Banc d'emissió i el crèdit d'Espanya en una situació precària.

L'article vuit estableix una intervenció de la Comptabilitat del Banc, per l'Estat, que creiem completament desmesurada.

El Banc haurà de pagar i proporcionar tota la intervenció de la Comptabilitat, nomenant pel Govern per a l'intermediació financera del Banc d'emissió. No hi hauria cap necessitat d'aquesta intervenció permanent. El Govern, sempre que tingui per l'interès col·lectiu respecte la gestió del Banc, ha de tenir dret a fer examinar la comptabilitat del Banc. Però establir-ho amb permanència sembla que és volguir crear una càrrega més per a col·locar les accions. Si es vol prevenir que el Banc no s'aparti de les normes establertes per l'Estat o de l'exactitud de la comptabilitat, no cal més que establir una forta sanció. La sanció, en una paraula, té molt de socialista i, com a tal, creadora de burocràcia, cosa que molts cops d'economia. Una altra de les innovacions de la llei augmenta a tres els representants de l'Estat i redueix a un els de la banca privada. Aquesta reforma és ben intencionada, i respon a una funció d'interès col·lectiu que té el Banc tenen gran importància perquè s'ajuda suficientment representat els que han de defensar els interessos del país. Però la intervenció a més el que les funcions dels

consellers representants de l'Estat hauria d'executar-se segons una convenció, quan sembla que haurien d'inspirar-se directament en els interessos que el Govern ha de defensar. El tipus del descompte i l'interès de les operacions comercials, que fins ara el fixava el Banc, passaran a ser atribuïts al ministre de Finances. L'interès que té l'Estat en el tipus del descompte per a afectar el comerç i la indústria i en els preus de normalitat monetària i de patró o fins la circulació de capital, justifica que vulgui el ministre d'Hisenda aquesta cosa. Però si el ministre no vol posar en perill el prestigi del Banc es veurà obligat a cedir a les convencions del Banc, puix que hi ha moments en què cal restringir el crèdit, malgrat hom compti amb els perjudicis que per altra banda aquesta restricció pot ocasionar. La regulació del tipus del descompte hauria d'ésser per acord entre el Banc i el ministre i procurant aquest comprendre les necessitats i compromisos d'aquells.

Ha aixecat molt d'interès per l'article onzè que disposa de la valor de l'or un cop feta l'estabilització. En establir la llei d'estabilització, el projecte que la diferencia entre la quantitat que es fixi com a garantia i l'or que hi havia abans passarà a propietat de l'Estat. Segons el projecte, el Banc, establiment de la peseta a nou pessetes per dòlar, l'or es convertirà en 3.918.763,917 pessetes, corresponent a passar al Tresor 1.529.297,572 pessetes.

Hom critica, naturalment, contra aquesta disposició, que va contra l'enginyeria en el Banc d'Espanya de no voler exportar or, que el mateix reconeix en l'informe i que tant conseqüència ha produït.

L'argument que es presenta és el de la manca de la garantia del bitllet. Com si durant la baixa de la peseta en més d'un 50 per 100 el bitllet del Banc d'Espanya no hagués estat un dels més ben garantits del món. No obstant, trasant i basant-se en aquest argument tota les responsabilitats que no ha rebut el Banc. L'or que el Banc cediria al Tresor, a la fi, fou adquirit pel Banc gràcies al privilegi que li ha concedit l'Estat i, per altra banda, la utilització per l'Estat d'aquesta quantitat seria, no sols beneficiosa per a les finances de la República, sinó també per a l'economia. La mobilització d'aquesta gran quantitat podria despertar l'optimisme general i el desenvolupament de totes les forces econòmiques nacionals.

EPSILON

DINERS SOBRE VALORS

Espanyols cotitzables, s'anticipen ràpidament. Interès legal, i per quantitat major a la pignoratció corrent. Informaran: Crèdits i Finances, Bonda de Sant Pere, 87, pral. 2.ª - D'11 a 1 i de 5 a 7

SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambles de l'Estudí, 11 i 13, Bon-succés, 1 i 3

Negociem els Cupons

venent primer de desembre vinent

CAMBRA QUIRASSADA OAIRES DE LLOQUER

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor. Compartiments des de 22 pessetes anuals. Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3 a 6.

CENTRE COTONER DE BARCELONA

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	4.50	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
Obertura	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
Segon telègram	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
Tipus	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
Alça	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
Baixa	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Tipus	Diap.	Q.	M.	M.	A.	O.	D.
Tipus anterior	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Obertura	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Segon telègram	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Tipus	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Alça	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30
Baixa	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30	6.30

Vies urinàries

Borsa de Barselona

El nostre mercat segueix encalant i amb cotitzacions més afines.

Es té cert, ara s'ha fet un xic més de negoci que abans; però les cotitzacions no són molt bones, i veiem que, sense cap motiu que ho justifiqui, els valors cotitzen a una devaluació que no se fa prevenció quan s'acabarà.

A continuació donem la taula feta pel Mercat Lliure dels valors operats avui i que comparem amb l'anterior taula:

Valors	De 30 anteriors	Tauca	Alça	Baixa
Nord	50/55	50/75	- 0/20	
Colonial	47/50	48/-	- 0/30	
Explosius	24/25	25/-	- 0/25	
Montserrats	23/25	25/-	- 0/25	
Aigües	149/-	150/-	- 1/10	
Petrolis	505	505	+ 0/10	
Gas E	85/-	88/-	+ 3/-	
Tramvies O.	45/50	48/50	+ 3/-	
M. Rii	58/-	59/-	+ 1/-	

La darrera taula dels Montserrats és del dia 18, i la dels Gas E i Tramvies, del 16 d'aquest mes. Les rendes de l'Estat, per ara no reaccionen; en general es mantenen a canvis sostinguts, i quelcom fluïdes els Interior 4 % i Amortizable 5 % 1927. Les operacions continuen encalmades.

En els Ajuntaments, el negoci és guirredat. Els canvis, alguns repetitius o variats poc; els que més han canviat de cotització són els 1928, que de 52 passen a 55; i 1929, que reuclen un enter i mig, 68/50.

Les Diputacions Provincials, úniques tractades, de 85 queden a 88/50. Les Cèdules Crèdit Local presenten canvis variats.

Les obligacions caritatives varien poc de cotització sense cap tendència; baixen 2 enters les Segúries, 47; igual les Aliments adherides; les Actúries tercera hipoteca avancen 1/4, 58; i enter les Aliments B, 61, i 3 enters els Andalusos 1920, 28. El negoci, poc animat.

Les obligacions industrials segueixen el mateix curs que el dia per a les carritatives.

Les que més varien són les Catalana Gas sèrie F, 77 (74/50); les Andalusos 7 %, 96 (94); les Telefòniques, 87 (85); i perden punts les Energia Elèctrica, 79 (81/50); Aigües 150, 50; i 142/50; Explosius 92/50, 94/75; Tramvies 45/50, 45/50; Montserrats 25/50; Plats 51/-.

En les accions, perden un enter les Catalana Gas sèrie E, 85; i tres les Aigües ordinàries, 151.

La lliura no varia, 44/30. El dòlar puja 4 cèntims, 11/75.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Nord 50/50, 50/50, 50/50, 50/50;	Alacant 35/50;	Orenes 11/50;	Tramvies 45/50;
Colonial 48/25, 48/25, 47/50;	Rif 50/50;	57/50, 58/50;	Gas E 85/50;
Aigües 150, 50;	142/50;	Explosius 92/50, 94/75;	Tramvies 45/50, 45/50;
Montserrats 25/50;	Plats 51/-;		

DIVISES

ESTRANGERES

Lliures 44/30;	Francs suïssos 227/50;	Dòlars 11/75;	Marcs 2/70;
Belgues 162/50;	Francs francesos 45/80;	Lires 60/55;	

BORSA OFICIAL

Nord 50/50, 50/50, 50/50;	Alacant 35/50;	Orenes 11/50;	Tramvies 45/50;
Colonial 48/25, 48/25, 47/50;	Rif 50/50;	57/50, 58/50;	Gas E 85/50;
Aigües 150, 50;	142/50;	Explosius 92/50, 94/75;	Tramvies 45/50, 45/50;
Montserrats 25/50;	Plats 51/-;		

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	58/75
" " B	58/65
" " C	58/75
" " D	58/65
" " E	57/10
" " F	57/50
" " G	57/50
" " H	57/50
" " I	57/50
" " J	57/50
" " K	57/50
" " L	57/50
" " M	57/50
" " N	57/50
" " O	57/50
" " P	57/50
" " Q	57/50
" " R	57/50
" " S	57/50
" " T	57/50
" " U	57/50
" " V	57/50
" " W	57/50
" " X	57/50
" " Y	57/50
" " Z	57/50

Aligües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	47/50
" " València	86/50
" " Barcelona	90/50
" " Madrid	90/50
" " Sevilla	90/50
" " Granada	90/50
" " Màlaga	90/50
" " Cadix	90/50
" " Còrdova	90/50
" " Huelva	90/50
" " Badajoz	90/50
" " Mérida	90/50
" " Zamora	90/50
" " Salamanca	90/50
" " Valladolid	90/50
" " Burgos	90/50
" " Leó	90/50
" " Astúries	90/50
" " Cantàbria	90/50
" " País Valencià	90/50
" " Illes Balears	90/50
" " Illes Canàries	90/50

Indústries diverses

Fora Andalusos 1 %	100/50
" " 2 %	100/50
" " 3 %	100/50
" " 4 %	100/50
" " 5 %	100/50
" " 6 %	100/50
" " 7 %	100/50
" " 8 %	100/50
" " 9 %	100/50
" " 10 %	100/50
" " 11 %	100/50
" " 12 %	100/50
" " 13 %	100/50
" " 14 %	100/50
" " 15 %	100/50
" " 16 %	100/50
" " 17 %	100/50
" " 18 %	100/50
" " 19 %	100/50
" " 20 %	100/50

Dividends

Port Barcelona 1928	97/50
" " 1929	97/50
" " 1930	97/50
" " 1931	97/50
" " 1932	97/50
" " 1933	97/50
" " 1934	97/50
" " 1935	97/50
" " 1936	97/50
" " 1937	97/50
" " 1938	97/50
" " 1939	97/50
" " 1940	97/50
" " 1941	97/50
" " 1942	97/50
" " 1943	97/50
" " 1944	97/50
" " 1945	97/50
" " 1946	97/50
" " 1947	97/50
" " 1948	97/50
" " 1949	97/50
" " 1950	97/50

Ajuntaments i Diputacions

Barcelona 1928	85/50
" " 1929	85/50
" " 1930	85/50
" " 1931	85/50
" " 1932	85/50
" " 1933	85/50
" " 1934	85/50
" " 1935	85/50
" " 1936	85/50

COMPOSICIO

Extr. Bot, 5 ceps.; extracte regaléum, 5 centígrams; extracte diacordi, 3 mil·lig.; extracte mel·líssa vaca, 3 mil·lig.; Gomenol, 5 mil·lig.; sucre mentol·lissat, quantitat suficient per a una pastilla

PASTILLES ASPAIME

Guareixen radicalment la TOS perquè combaten les seves causes

CATARROS, RONQUERES, ANGINES, LARINGITIS, TUBERCULOSI PULMONAR, ASMA, i totes les afeccions en general de la GOLA, **BRONQUITIS i PULMONS**

Les PASTILLES ASPAIME superen totes les conegudes per la seva composició, que no pot ésser més racional i científica, gust agradable i l'ésser les úniques en les quals hi és resolt el transcendental problema dels medicaments balsàmics i volàtils que es conserven indefinidament i mantenen íntegres les seves meravel·loses propietats medicinals per a combatre d'una manera constant, ràpida i eficaç les malalties de les vies respiratòries que són causa de TOS i de sufocació

Les PASTILLES ASPAIME són les receptades pels metges
Les PASTILLES ASPAIME són les preferides pels pacients

Exigiu sempre les legítimes PASTILLES ASPAIME i no admeteu substitucions interessades d'escassos o nuls resultats

Les PASTILLES ASPAIME es venen a UNA PESSETA CAPSA en les principals farmàcies i drogueries: lliurant-se al mateix temps gratuïtament una capsa de mostra, molt còmoda per portar a la butxaca

Especialitat farmacèutica del Laboratori SOKATARG

Oficines: Carrer del Ter, 16 + Telèfon 50791 + BARCELONA

NOTA IMPORTANTÍSSIMA: Per a demostrar i convèncer que els ràpids i satisfactoris resultats per a guarir la TOS, mitjançant les PASTILLES ASPAIME, no són possibles amb les seves similars i que no hi ha actualment d'altres pastilles que puguin superar-les, el Laboratori Sokatarg envia gratis una capsula-mostra de Pastilles Aspaime als que li enviïn el retall d'aquest anunci, acompanyat d'un segell de cinc cèntims, tot dins d'un sobre franquejat amb dos cèntims.

